

revija Zveze tabornikov Slovenije

tabor

julij-avgust 2018, letnik LXIII

Ni kotlička, ni panike

Orientacijski žur na taborjenju

POLETNA ŠTEVILKA

Dragi starši,
pogovoriti se moramo

TABORNIKI

Tiskovina
Postarna plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Kolofon

Glavna in odgovorna urednica

Suzana Podvinšek (revija.tabor@taborniki.si)

Pomočnica urednice

Tadeja Pretnar

Urednik fotografije

Matic Pandel (matic.pandel@taborniki.si)

Urednica sklopa Igra

Maša Pušnik

Urednik sklopa Dogodivščina

Martin Justin

Oblikovanje

Igor Bizjak (igor.bizjak@taborniki.si)

Lektoriranje

Neža Marija Slosar in Zala Šmid

Spletna urednica

Ajda Čebul

Novinarji in sodelavci

Jure Ausec, Jaka Bevk, Eva Bolha, Tea Derguti, Jovana Đukić, Maša Fatur, Petra Grmek, Rebeka Jereb, Nina Kapelj, Primož Kolman, Kaja Koželjnik, Maja Kramar, Davor Kržišnik, Grega Matavž, Nina Medved, Frane Merela, Katarina Miklavc, Anja Novljan, Maks Evgen Obelšer, Rok Pandel, Lucija Rojko, Anja Slapničar, Iva Š. Slosar, David Šturm, Nicolas Vanek, Maja Vogrič, Metoda Zalar, Blaž Zupančič

Naslov uredništva

revija.tabor@taborniki.si

Kontakt za sponzorje, donatorje in oglaševalce v reviji Tabor

kommunikacije@taborniki.si

Izdajatelj

Zveza tabornikov Slovenije
Einspielerjeva 6, Ljubljana
01/3000-820, pisarna@taborniki.si

Predsednik izdajateljskega sveta

Igor Bizjak

Grafična priprava:

Tridesign d.o.o., Ljubljana

Tisk: Schwarz print d.o.o., Ljubljana

Naklada: 6500 izvodov

Revija Tabor prejmejo vsi člani Zveze tabornikov Slovenije s poravnano letno članarino. Članarina in prejemanje revije sta vezana na koledarsko leto (januar-december).

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

Revija Tabor je vpisana v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 792.

ISSN 0492-1127

Poletje v taborniški družbi

Prosti dnevi in dobra družba ostalih lastnikov rutic so tisto, kar zaznamuje poletne počitnice tabornika. Dnevi, preživeti v naravi in ob tabornikih, kjer pridobimo nove izkušnje, nove moči, nova poznanstva in ogromno idej ter zagona. Takšno poletje ni le vrhunec celoletnega dela, ampak nam da tudi zagon za novo taborniško leto.

Izkoriste čas in v svojo zbriko spominov dodajte nove pripetljaje in dogodivščine, o katerih boste radi pripovedovali. Naj vas dnevi ob tabornem ognju in taborniški družbi napolnijo z energijo in zaletom za naprej.

Zdaj pa revijo hitro v nahrbtnik, da je slučajno ne pozabite doma! Naj bo to poletje z vami na vsakem koraku, v vodovem kotičku, ob tabornem ognju, ob reki, na morju ...

Ustvarjalci revije Tabor vam želimo poletje, polno dogodivščin, in vas vabimo, da nam o vsem pridno pišete.

Se beremo septembra!

Suzana Podvinšek,
urednica revije Tabor

Zgodba z naslovnice

Pred taborniško odločitvijo

Avtorica fotografije: Pija Šarko

Mačkovec pri Postojni, julij 2017

Na lanskem taborjenju Kraških viharnikov sta se tabornika Luka in Jernej odločila, da si poiščeta taborniški nevesti. Čez dan sta se odločila za prikupno zaroko (s helijem), vedno bolj pa se je bližal večer, bolj sta postajala simpatično nervozna. Tik preden sta se opravila do bodočih žena, sem ju od daleč ujela še med zadnjimi pripravami. Večer je postregel z zanimivimi poročnimi nalogami, ki sta jih tudi uspešno opravila

Dejavnosti ZTS sofinancirajo:

Aktualno

- 4 Novice / Pred taborjenji
- 5 Novice / Za zaključek leta,
Brez predaha po rodovih

Igra

- 6 Veščine / Sam svoj
mojster

Dogodivščina

- 10 Veščine / Kaj početi med
poletjem?
- 13 Stric Nic svetuje /
Dogodivščina je pred
vrati

Raziskovanje

- 14 Vihar v glavi / Šolske
počitnice, dopust,
taborniki

- 15 Bobrček svetuje / Oskrba
žepnega noža
- 16 Orientacija /
Orientacijski žur na
taborjenju
- 18 Z ognjišča / Ni kotlička,
ni panike
- 20 Varno v naravo / Z glavo
na sonce in v vodo
- 22 Astronomija / Proti
središču galaksije
- 24 Taborniška skrinja / Čas
za igro

Aktualno

- 26 Intervju / Miloš Borovšak
- 28 Mednarodno / Glavne
smernice naj bodo cilji
trajnostnega razvoja -
SDGs
- 29 Mednarodno / Po navdih
v Talin
- 30 Strokovno/ 17 ciljev
do leta 2030
- 32 Stran vodstva ZTS
- 33 Aktualno / Obisk
v naravo
- 34 Pisma bralcev / Dragi
starši, pogovoriti se
moramo
- 36 Mnenje / Vodnik -
vzgojni vodja ali vzor

- 37 Reportaža /
Petnajst let Slovenske
avanture
- 38 Reportaža / Vodov izlet
leta - Državni mnogoboj
2018
- 40 Od rodov / 50 let Rodu
Močvirski tulipani
Ljuljana in ROT

- 41 Od rodov / Migaj
s taborniki in
Enajsta gre po svoje

Razvedrilo

- 42 Knjigožer in filmoljub /
Literarni natečaj
- 43 Pravopisna drobtin'ca /
Pomoč pri slovnici
- 44 Pesmarica / Alternativne
uglasitve
- 45 Pesmarica / Sveča na
oknu

Aktualno

- 46 Koledar akcij
- 47 Zadnja plat
- 48 Zadnja stran /
Fotografije:
Rod II. grupe odredov
Celje,
Rod modrega vala Trst-
Gorica,
Rod soških mejašev
Nova Gorica,
Rod srnjak Logatec,
Rod stane Žagar - mlajši
Kranj,
Rod Tršati tur Ljubljana

Poletje je pred vrati

Junij je bil mesec slavnostnih praznovanj, zaključkov in tekmovalnj, tudi državnega mnogoboja. In kaj sledi? Mi smo že v nizkem štartu za počitnice in vrhunec taborniških vrhuncev - taborjenja!

V juniju je poleg skorajšnjih težko pričakovanih počitnic tabornike najbolj pritegnil državni mnogoboj v Domanjševcih v organizaciji **Rodu Veseli veter Murska Sobota**. V obmejnem naselju se je čez vikend zbralo okoli 500 tabornikov, ki so pokazali svoje znanje v taborniških večšinah. Čestitamo vsem tekmovalcem, ki so se udeležili tekmovalnja, novim državnim prvakom in organizatorjem pa za odlično izpeljano akcijo.

Slovenska avantura - ARS v organizaciji **Rodu Jezerski zmaj Velenje** je v Ajdovščino privabila 28 dvo- in štiričlanskih ekip. Tekmovalci so se v več severnoprimorskih krajih soočali z različnimi izzivi in aktivnostmi ter v treh dneh premagali 200 in 350 km.

Člani **Zveze tabornikov občine Kranj** so del ekip prve pomoči, ki so se v začetku meseca odlično odrezale na regijskem preverjanju usposobljenosti ekip prve pomoči. Med 12 ekipami je ena zasedla četrto mesto in druga sam vrh, za kar jih iskreno čestitamo.

V Ljubljani je **Rod močvirski tulipani** obeležil 50-letnico rodu s piknikom. Fotografije in prireditev so jih popeljale skozi leta delovanja, večer pa so zaključili ob sladkanju s slastnimi tortami in koncertu.

20. obletnico delovanja je praznoval tudi **Rod aragonitnih ježkov Cerkno**, ki je ob tem jubileju združil več generacij tabornikov.

Streho imamo, zdaj lahko začnemo s piknikom.
Foto: Katja Trampus

Pred taborjenji

Rodovi so z mislimi že pod ljubimi platnenimi strehami. Mlajši iz **Rodu morskih viharnikov Portorož** so imeli priprave na taborjenje, ob tabornem ognju so si pripravili taborniški kruh, se igrali in počepali v šotoru. Ugotovili so, da so pripravljene na pravo pustolovščino.

V **Rodu belega konja Slovenske Konjice** in **Rodu Pusti grad Šoštanj** so na srečanjih pripravili ustrezno opremo. Sestanek za starše z vsemi potrebnimi informacijami so pripravili v **Rodu II. grupe odredov Celje** in v **RPG Šoštanj**.

Nasmejani obrazi na 50. obletnici RMT Ljubljana.
Foto: Jure Pučnik

Igriv zaključek na koroških travnikih. Foto: Gaja Šipek

Korajža sporoča: Rok za oddajo prispevkov za septembrsko številko je sredo, 29. avgust!

Za zaključek leta

Zaključek šolskega leta so praznovali številni rodovi. **Taborniki iz Portoroža** so leto zaključili v adrenalinskem parku v Postojni. Mlajši so se podali na izzive na nižji drevesih, starejši pa so hodili skoraj med krošnjami. V parku so premagovali strah pred višino in pokazali, da so lahko včasih tudi opice na drevesih. Na zaključni izlet v Celje se je odpravil **Rod črnega mrava Ljubljana**, na Gorenjsko so se odpravili starši in taborniki iz **Rodu Lilijski grič Pesje**, ki so na družinskem izletu obiskali taborni prostor v Ribnem ter Bled in Bohinj, kjer so se osvežili in vozili s kanuji.

GG-ji **Rodu srebrnih krtov Idrija** so na zaključni akciji v tem letu skakali in uživali na trampolinih v parku WOOP! Četa Dravograd **Rodu bistrega potoka Muta** se je povzpela na Uršljo goro, kjer so uživali v razgledu in lepem vremenu.

Turžur, ki ga je organiziral **Rod Tršati tur Ljubljana**, je v Iški vintgar privabil željne družjenja, plavanja in zabave ob taborniških večerinah. V **Rod koroških jeklarjev Ravne na Koroškem** so leto zaključili s piknikom in kolesarskim izletom od Dravograda proti Mislinjski dolini. GG-ji **RDGO Celje** so leto zaključili z bivakom, v **Rodu Hudi potok Šmartno ob Paki** so pripravili štafetne igre, iskanje zaklada in igranje družabnih iger, na (ne)varni izlet so se podali člani ene izmed čet **Rodu skalnih taborov Domžale**.

Po odličnem golažu je dišalo iz Blečjega vrha, kjer je **Rod Louis Adamič Grosuplje** pripravil akcijo Svetovni golaž za člane in starše. Vod Makaruoni iz **Rodu aragonitnih ježkov Cerklje** so za konec leta pripravljali čokoladne kroglice, ob sladkih dobrotah so se družili tudi člani voda Volkovi iz **Rodu II. SNOUB Ljubo Šercer Maribor**. Ob tabornem ognju so leto z okusno jedačo zaključili člani voda Nemški ovčarji iz **Rodu zelene sreče Železniki** in MČ-ji iz **RSK Idrija**, ki so si pekli pokovko in odgovarjali na vprašanja čarovniškega izziva.

Rod Sivega volka Ljubljana je šolsko leto zaključil s piknikom, ki so ga začinili z Vodovim turnirjem. Ta se je odvijal sredi lškega vintgarja, pomerili so se v vlečenju

vrvi in scoutballu. **Šoštanjski taborniki** so za starše in člane organizirali streljanje s fračo, zračno puško, hojo po trapezu, izdelovali so tudi mozaik. Zaključni piknik skupaj z družinami so pripravili še v **RDGO Celje, Rodu zelenega Jošta Kranj in Rodu kranjskega jegliča Spodnja Idrija**. V odlični taborniški družbi so sezono zaključili **Rod svobodnega Kamnitnika Škofja Loka, Rod Mladi bori Ajdovščina in Rod Stane Žagar - mlajši Kranj**, ki je za mlajše pripravil tudi akcijo MČ rekordri in Stanobj.

Streljanje s fračo na družinskem zaključnem pikniku.
Foto: Suzana Podvinšek

Brez predaha po rodovih

Taborniki ne počivamo. **Rod sivih jelš Trebnje** se je udeležili povorke na Trebanjskem košu, člani **Rodu Topli vrelec Topolšica** so tabornike predstavljali na osmem Metuljevem dnevu v Topolšici, pred počitnicami so uredili tudi novo spletno stran. **Rod kraških viharnikov Postojna** je pričel s športnimi uricami v okviru projekta Rastemo s športom. Predstavniki **Rodu Bičkova skala Ljubljana** so obiskali župana in mu predstavili idejo o taborniškem centru.

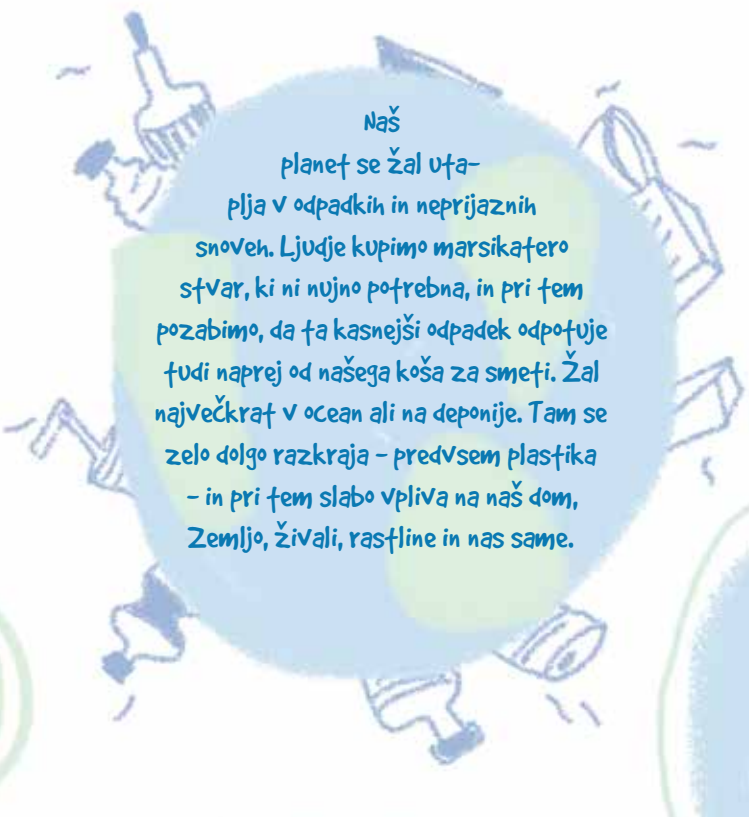
Golaž se je kupal na 12. Golažijadi, ki jo je organiziral **Rod upornega plamena Mengeš**. Pomerilo se je 13 ekip, izenačen boj je na koncu le prinesel zmagovalca. **Rod skalnih taborov Domžale** je sodeloval na Pohodu ob reki, kjer so udeležencem za osvežitev in dobro voljo delili limonado. Za boljši svet je poskrbel vod Pikaste zebrice iz **Rodu zelene sreče Železniki**, saj so zasadili drevesa.

Korajža pojasnjuje: Novice pripravimo v uredništvu tako, da povežemo informacije, ki nam jih pošljete na revija.tabor@taborniki.si. **Rodove vodje komunikacij** prosimo, da nam v sporočilu povzamete vaš mesec in pošljete **novičko** za rubriko Od rodov, ki naj bo dolga 1300 znakov s presledki. **Taborniški fotografiji** ste uabljeni, da z nami delite svoje fotografije. Prav tako vabimo vse tabornike k pošiljanju **Pisem bralcev** katerih dolžina naj bo 3000 znakov s presledki. Uredništvu Tabora se vam že unaprej lepo zahvaljuje!

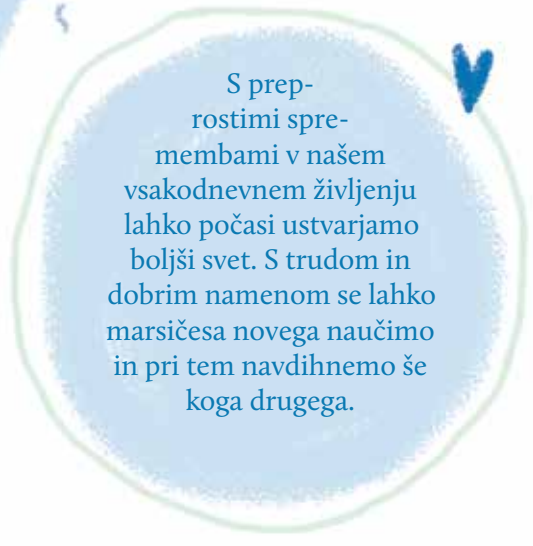

Sam svoj mojster

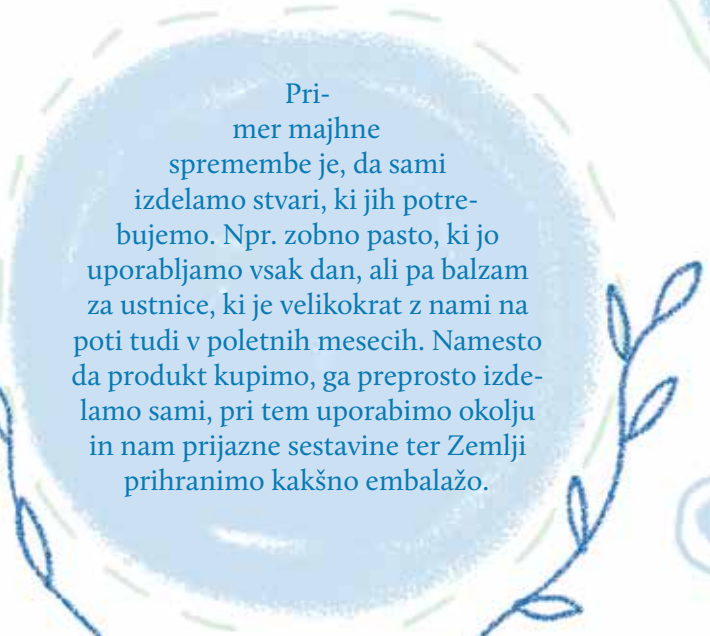
Bi želel biti sam svoj mojster? In pri tem še dobro poskrbeti za svoje telo in okolje? Pokukaj naprej, kako lahko sam ustvariš vsakodnevno uporabljeno zobno pasto in balzam za ustnice.

Naš planet se žal ufa-
plja v odpadkih in neprijaznih
snoveh. Ljudje kupimo marsikatero
stvar, ki ni nujno potrebna, in pri tem
pozabimo, da ta kasnejši odpadek odpo-
tuje tudi naprej od našega koša za smeti. Žal
največkrat v ocean ali na deponije. Tam se
zelo dolgo razkrajja - predvsem plastika
- in pri tem slabo vpliva na naš dom,
Zemljo, živali, rastline in nas same.

S pre-
prostimi spre-
membami v našem
vsakodnevem življenju
lahko počasi ustvarjamo
boljši svet. S trudem in
dobrim namenom se lahko
marsičesa novega naučimo
in pri tem navdihnemo še
koga drugega.

Pri-
mer majhne
spremembe je, da sami
izdelamo stvari, ki jih potre-
bujemo. Npr. zobno pasto, ki jo
uporabljamo vsak dan, ali pa balzam
za ustnice, ki je velikokrat z nami na
poti tudi v poletnih mesecih. Namesto
da produkt kupimo, ga preprosto izde-
lamo sami, pri tem uporabimo okolju
in nam prijazne sestavine ter Zemlji
prihranimo kakšno embalažo.

zobna pasta

SESTAVINE:

3 čajne žličke kokosovega olja

2-3 čajne žličke sode bikarbone

1 čajna žlička stevije

12 kapljic eteričnega olja

majhna steklena posodica za shranjevanje

vilica

V majhni stekleni posodici za shranjevanje s pomočjo vilice zmeščajte kokosovo olje. Stekleno posodico lahko imate že doma ali pa jo kupite in jo nato večkrat uporabite.

Zgnetenemu kokosovemu olju dodajte sodo bikarbono in stevijo ter dobro premešajte. Nato dodajte še eterično olje po izbiri in znova dobro pomešajte. Za prijeten in svež okus je priporočljivo metino eterično olje.

Zobno pasto pustite nekaj česa, da se ohladi in nekoliko strdi.

Zobna pasta je pripravljena za uporabo. Brez skrbi jo lahko zaprto s pokrovom hranite na sobni temperaturi, saj imajo sestavine protimikroben učinek, ki varuje pasto pred pokvarljivostjo. Priporočljivo je, da jo hranite v temi.

balzam za ustnice

SESTAVINE:

2 žlički kokosovega olja

2 žlički čebeljega voska

5-10 kapljic eteričnega olja

manjša in večja posodica za kuhanje

lesena palčka

majhna posodica za shranjevanje balzama za ustnice

1. V večjo posodico za kuhanje nalijte približno tri centimetre vode in jo položite na štedilnik z blagim plamenom. V večjo posodo postavite manjšo posodico, v kateri boste pripravili maso za balzam.

2. V manjšo posodico dajte kokosovo olje in čebelji vosek. Počasi segrevajte in neprestano mešajte z leseno palčko. Bodite pozorni, da voda iz večje posode ne preide v manjšo in da ogenj ni premočen.

3. Ko se sestavine v manjši posodici stopijo, ugasnite ogenj in še enkrat temeljito in nežno premešajte. Posodico pustite v topli vodi.

4. V maso dodajte 5-10 kapljic poljubnega eteričnega olja. Metino eterično olje bo ustvarilo svež balzam, sivkino eterično olje bo balzamu dalu intenziven in prijeten vonj. Lahko pa dodamo Lahko pa dodamo tudi čajno žličko vaniljinega ekstrakta, ki bo dal balzamu sladkost.

5. Končno pripravljeno maso še enkrat dobro zmešajte in jo, dokler je še tekoča, prelijte v posodico za shranjevanje.

6. Počakajte nekaj ur, da se balzam za ustnice ohladi in strdi.

7. Balzam je pripravljen za uporabo. Če balzam shranjujemo v suhem prostoru s sobno temperaturo, lahko zdrži tudi leto dni in več časa.

Priloga je zelo preprosta, tako da se izziva loti čim prej in ga predstavi še prijatelju! Za izpeljavo celotnega postopka prosi nekoga starejšega, da ti pomaga, da bo ustvarjanje še prijetnejše. Pri tem ne pozabi, da lahko vse embalaže uporabiš znova, ko ti zobne paste ali balzama zmanjka in pripraviš novega.

Kaj početi med poletjem?

Zagotovo imate v glavi nekaj idej, kaj vse boste počeli med počitnicami. Pet različnih dejavnosti in aktivnosti vam predstavljamo tudi mi, lotite se jih lahko sami, s prijatelji ali s starši.

Geocaching

Besedilo: Urban Žnidaršič

Geocaching je globalna igra, ki nas z resničnim lovom na zaklad vodi do skritih koticov v naravi ali pa do mestnih uličic, ki so še domačinom popolna neznanka. Tam se skrivajo škatlice, ki jih poskušamo najti s pomočjo GPS-naprave ali namigov.

Igri se lahko pridružimo tako, da se **registriramo na spletni strani** www.geocaching.com, kjer izberemo, kateri zaklad bi radi šli iskat. Tam najdemo koordinate in opis zaklada, ki ga pozorno preberemo. Iščemo ga lahko z **GPS-napravo**, če imamo **pametni telefon**, pa priporočam aplikacijo c:geo, kamor shranimo vse podatke s spletne strani. Ko zaklad iščemo, smo previdni, da njegove lokacije ne izdamo ostalim v bližini, zato ga po najdbi tudi **dobro skrijemo nazaj**. Svojo najdbo potrdimo z vpisom svojega uporabniškega imena v dnevnik (dobro je imeti s seboj **pisalo**), v zakladu pa lahko tudi pustimo manjši predmet ali ga zamenjamo s katerim drugim. Ob vrnitvi domov svojo **najdbo označimo na spletni strani**, da lahko kadar koli pogledamo, kje smo že bili in kaj smo našli.

Na spletni strani se nahaja tudi krajši **video prikaz** celotnega poteka igre. Če se vanjo poglobimo, lahko odkrijemo uganke, športne izzive, zgodovinske znamenitosti ali pa ekstremne lokacije, kot so dolgi jamski rovi, bunkerji, strme pečine in visoka drevesa. Naj se lov prične!

Linorez

Besedilo: Ajda Justin

Linorez je oblika grafične tehnike, ki izvira iz japonskega lesoreza. Z nožki različnih velikosti iz linoleja izrezljamo želen motiv, a moramo biti pozorni na to, da bo slika, ki jo izrezljamo, odtisnjena v negativu. To pomeni, da bodo predeli, ki smo jih izrezljali, na odtisu beli, ta pa bo tudi zrcalno obrnjen.

Lahko se lotimo zahtevnejšega motiva ali izrezljamo preprosto štampiljko. Za izdelavo štampiljke iz linoleja potrebujemo **kos linoleja**. Izbiramo lahko med različnimi trdotami, za začetnike je najboljši primeren mehak, saj bodo vanj lažje izrezali želen motiv. Potrebujemo tudi **nožke**, namenjene linorezu. Kupimo jih lahko v vsaki boljše založeni hobi trgovini. Ko smo zadovoljni z izdelkom, ga je treba odtisniti. Za to lahko uporabimo običajno **gobico za štampiljke**, ki jih lahko dobimo v različnih barvah, ali pa v specializirani trgovini kupimo valjček, s katerim na štampiljko nanese posebno barvo za visoki tisk.

Za izdelavo štampiljke boste porabili kar nekaj časa, a ko bo končana, jo boste lahko odtisnili nešteto krat in jo uporabili na različne načine. S štampiljko lahko potiskate ovijalni papir, naredite čestitke, potiskate tudi oblačila itn.

Programiranje odpre veselje možnosti

Besedilo: Vid Klopčič

Kaj imajo skupnega avtomobil, hladilnik, Playstation in rover na Marsu? Morda se sprašujete, mar se delam norca, da postavljam tako neumno vprašanje, a v resnici obstaja zelo preprost odgovor. V vsaki od naštetih naprav je majhen ali malo večji računalnik oziroma mikroprocesor, torej naprava, ki razume programski jezik. To pomeni, da je pri razvoju prav vsake izmed teh naprav sodelovala ekipa programerjev, ki znajo pisati v programskem jeziku.

Kaj sploh je programski jezik?

Programski jezik je umetno zasnovan jezik, ki ima zelo strogo določeno obliko ter omejen nabor besed, s katerimi usmerjamo potek programa. Ta natančno določa pravila, po katerih se ravna računalnik. Seveda je programski jezik v primerjavi s človeškim veliko bolj omejen. V njem lahko opišemo le tisto, kar se da določiti s številkami. Zato se v programskem jeziku ne da govoriti o čustvih in sanjah, lahko pa se opiše postopek za vklop in izklop raketnih motorjev.

Se je težko naučiti programirati?

Niti ne. Je pa učenje programiranja zelo podobno učenju tujega jezika. V tujem jeziku se zelo hitro naučimo reči hvala, živijo in nasvidenje, veliko počasneje pa osvojimo tolikšno znanje, da teče pogovor s tujcem brez zapletanja in zatikanja. Prav tako je s programiranjem. Zelo hitro lahko napišete program, ki na zaslon izpiše "Hello world!" (program 1), ali pa program, ki vas vpraša po starosti in izračuna, koliko sekund že živite (program 2). Za krmiljenje raketnih motorjev boste po drugi strani potrebovali leta in leta vaje.

Zelo tople vam priporočam, da vsaj poskusite z učenjem programiranja. To vam lahko pomaga uresničiti marsikatero idejo. Lahko naredite svojo računalniško igrico, mobilno aplikacijo ali pa program, ki bo reševal kvadratne enačbe. Začnete lahko s programom Alice ali na spletni strani Codecademy ali Khan Academy. Vse možnosti so prostodostopne, a le v angleščini.

```
1 print("Hello world!")
```

```
vidklopčic@MacBook-Pro ~/Desktop python hello_world.py
Hello world!
```

Program 1: Hello world! Slika: Vid Klopčič

```
1 starost = input("Koliko ste stari? ")
2 print("Zivite ze %d sekund" % (starost * 365 * 24 * 60 * 60))
```

```
vidklopčic@MacBook-Pro ~/Desktop python startost.py
Koliko ste stari? 20
Zivite ze 630720000 sekund
```

Program 2: Koliko sekund živite? Slika: Vid Klopčič

(Skoraj) domač sadni sorbet

Besedilo: Lara Zupan

Potrebščine: Konzerva ali dve najljubšega vložnega sadja, multipraktik ali mešalnik za smoothieje in prazni jogurtovi lončki.

Sorbet lahko naredimo na dva načina. Za prvi način priporočam pomoč staršev, oster kuhinjski nož ter močnejši multipraktik.

1. Zamrzujemo konzervo vložnega sadja. Po dvanajstih urah, ko je vsebina konzerve že popolnoma zamrznjena, celo, še neodprto konzervo pomočimo v vročo vodo za približno eno minuto. Konzervo nato

izpraznimo ter njeno vsebino razkosamo na dovolj majhne dele, da jih lahko spravimo v multipraktik. Vse skupaj meljemo do teksture sorbeta.

2. Vloženo sadje skupaj s tekočino, v kateri je vloženo, zmiksamo. Mešanico razdelimo v jogurtove lončke ter zamrzujemo. Zmrznjeno mešanico vzamemo iz lončkov in jo ponovno zmeljemo, dokler ne dosežemo zelene teksture sorbeta.

Pri obeh načinih lahko sorbet pojedete takoj ali ga razdelite v lončke, vanj zapičite manjše žličke, zamrznete in uživajte pozneje.

Špageti aglio e olio (s česnom in oljem)

Besedilo: Luka Miklavčič

Za dve lačni osebi potrebujemo naslednje sestavine: četrt kilograma špagetov, osem strokov česna, pol limone, pest svežega peteršilja, olivno olje, malo mletega suhega čilija, sveže zmlati poper in sol.

Česen olupimo in narežemo na zelo tanke, predvsem pa enakomerne rezine. Peteršilj operemo, odstranimo stebela in ga nasekljamo. Ožamemo polovico limone in odstranimo peške. Na ogenj pristavimo velik lonc vode ter dodamo dve zvrhani žlički soli. Ko voda zavre, damo vanjo špagete in nastavimo uro na pol minute manj, kot piše na embalaži.

Medtem ko se špageti kuhajo, dno ponve prekrijemo z olivnim oljem, ga na zmernem ognju segrejemo in dodamo česen. Ko česen zadiši in se rahlo obarva, ponev odstranimo z ognja in dodamo čili ter poper. Medtem so se v loncu skuhalo špageti, ki jim odlijemo vodo. Nikar ne odlijmo vse vode, dve zajemalki prihranimo, saj jo bomo potrebovali v nadaljevanju.

Kuhane špagete dodamo v ponev s česnom. Dodamo sok polovice limone in del prihranjene vode. Ponev z vsemi sestavinami pristavimo na ogenj in mešamo, dokler voda ne izhlapi, nato zopet dodamo malo vode in postopek ponavljamo, dokler testenine niso skuhanе po našem okusu. Za konec k špagetom primešamo še peteršilj.

Okusne recepte najdete na spletu ali v kuharskih knjigah: Velika knjiga o peki, Velika kuharska knjiga: zelenjavne jedi, Ljubezen skozi želodec, Jamie Oliver: Kuhinja do nazga itn.

Poletno branje in gledanje 2018

Besedilo: Martin Justin

Poleti, na morju, na plaži je najbolje ... brati!

- Sue Monk Kidd: Skrivnostno življenje čebel (roman)
- Zgodbe za lahko noč za uporniške punce (zbirka kratkih biografij)
- Douglas Adams: Štoparski vodnik po galaksiji (roman)
- André Aciman: Poklič me po svojem imenu (roman)
- Magda Szabó: Rojstni dan (roman)
- Joan Lindsay: Piknik pri Hanging Rocku (roman)
- John Green: Kdo si, Aljaska? (roman)
- Asja Hrvatini: Lepe punce lepo bruhajo (roman)
- R. J. Palacio: Čudo (roman)
- Mark Haddon: Skrivnostni primer ali Kdo je umoril psa (roman)
- Suzanne Collins: Igre lakote (serija romanov)
- Laini Taylor: Hči dima in kosti (serija romanov)

Lenobne večere ali deževne dni pa si popestrimo s filmi.

- Ženska 20. stoletja (film, 2016)
- Služkinja (film, 2016)
- Otroci človeštva (film, 2006)
- Lady Bird (film, 2017)
- Tukaj in zdaj (film, 2013)
- Charliejev svet (film, 2012)
- Po nevihti (film, 2016)
- V divjino (film, 2007)

Dogodivščina je pred vrati

Sezona taborjenj in poletnih taborniških akcij je v polnem zamahu. Vas zanima, kaj je osrečevalo nas?

A se še komu ne da hoditi na bivak? To je bila v mojih mladih taborniških letih največja muka. Že zapakirati vse, kar imam, v en nahrbtnik, tako da ta ne bo preveč težak in da hkrati ne bom česa pozabil, mi je povzročalo prave muke. Potem pa pride na vrsto še skupna oprema, pri kateri smo se vedno kregali. Kdo bo nesel kotliček? Kdo bo vzel kruh? Glej, lopate še nismo dali nikomur. Še preden smo štartali, je bilo ogromno slabe volje, sploh ker smo vedeli, kaj nas čaka.

Komaj smo spakirali vse, pride taborvodja in nam razodene vremensko napoved. Seveda sta bili vedno samo dve skrajnosti. Nalivi ali vroče poletno sonce. In smo na vso to opremo dodajali pelerine ali pa dodatne majice, ki smo jih namakali v kakšnem bližnjem potoku in si jih nato ovijali okrog glave.

Nato je prišel štart. Sama hoja ni kaj težkega in sem jo obvladal, odkar sem imel leto in dva meseca. Ena noga pred drugo in to je to. Z nahrbtnikom in klancem pred seboj pa nam je to predstavljalo velik napor. Vodnik nas potolaži, da sta do prostora za bivak samo še dva ovinka. Po štirih ga vprašamo, ali ne bi mogli biti že tam, in nam odvrne, da samo še dva ovinka. Potem nam razloži, da itak obstajata samo dva - levi in desni. In z namrščenimi obrazi smo hodili naprej.

Ko smo desetih urah hoje komaj prišli na prostor za bivak, nam je vsem odleglo. Z užtkom smo odvrgli nahrbtnike, ki so razkrili naše mokre hrbte.

"Pet minut pavze, nato pa akcija!" je bil ukaz. In tako je bilo. Treba je bilo postaviti bivak in, klasika, skuhati golaž. In povem vam, ni ga večjega užitka, kot kuhati golaž. V pol ure so bile vse sestavina narezane, nato pa smo skupaj čakali okrog ognja še nadaljnje štiri ure.

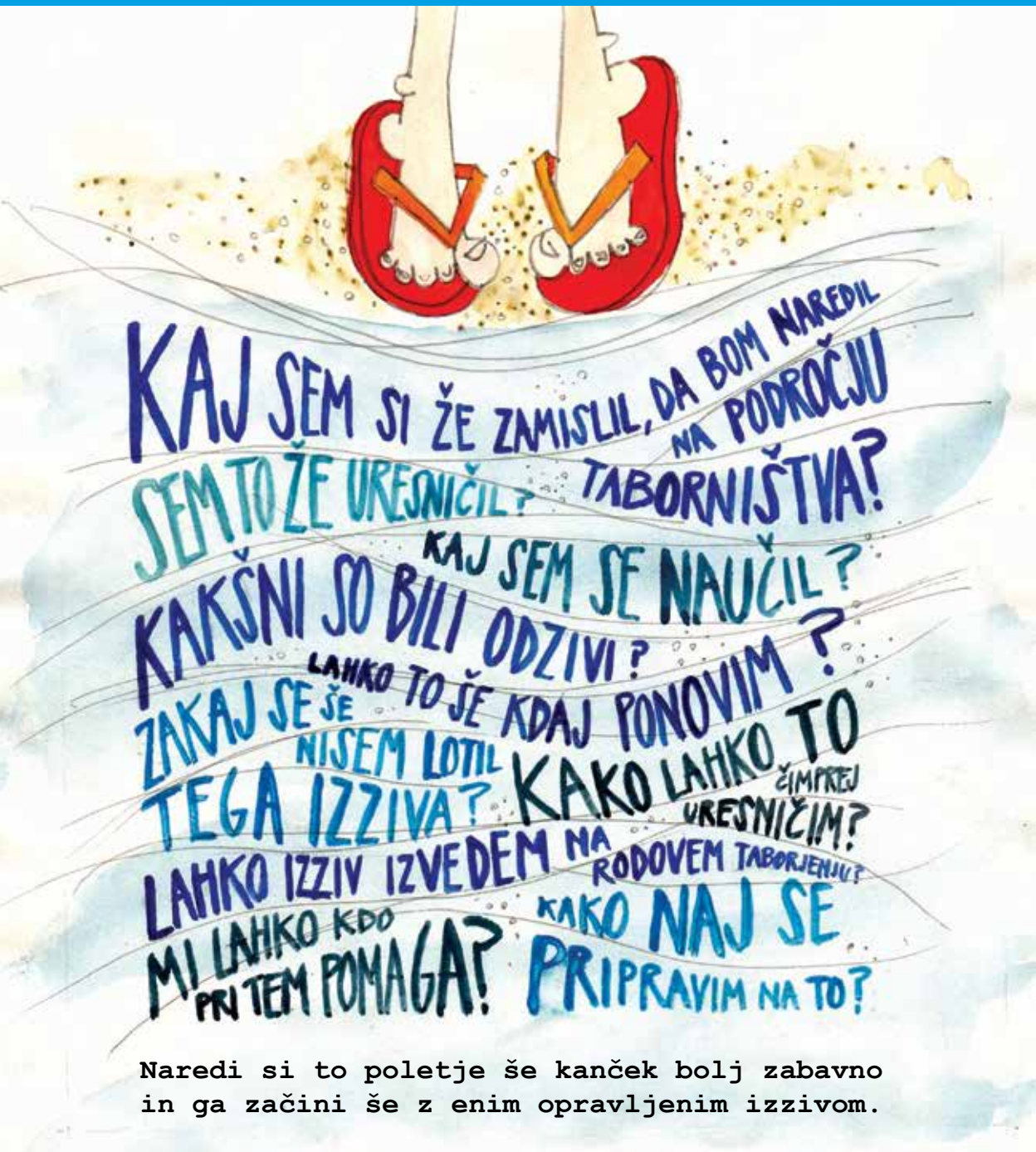
Po večerji smo bili seveda preleni, da bi si postavili uporaben bivak. Eno šotorko smo dali na tla, z drugo smo se pokrili, da ne bi zjutraj rosa zmočila naših spalnih vreč. In ko sem tako gledal v zvezdnato nebo, sem vedno sam pri sebi razmišljal: "Vedno je lepo, a vseeno je na bivaku najlepše!" To boste razumeli samo, če boste letos odšli na bivak.

Šolske počitnice, dopust, taborniki

Poletje kar diši po vseh možnih dogodivščinah, ki se še imajo zgoditi, po spominih, ki jih bomo odnesli s sabo v prihodnost. Še malo, pa skočimo v poletne počitnice, morje, jezero ali reko in se osvežimo.

Izziv, ki smo si ga postavili na področju taborništva, pa lahko v teh poletnih mesecih uresničimo in tako ustvarimo še en spomin.

Naredi si to poletje še kanček bolj zabavno in ga začini še z enim opravljenim izzivom.

Oskrba žepnega noža

Bliža se poletje in z njim taborjenja, tečaji in veliko časa preživetega v naravi. S seboj poleg sekire, žage in drugega orodja pogosto vzamemo tudi svoj žepni nož.

Nepogrešljiv kos opreme vsakega tabornika je žepni nož. Toda ali veste, kako ga pravilno vzdrževati, da nam bo lahko služil še zelo dolgo? Mislim, da se je že vsem zgodilo, da smo prišli s taborjenja in je bil švicar tako zapackan, da se je komajda odpiral in zapiral ali da je bila banana edino, kar smo lahko z njim še razrezali. V tem prispevku bom podal tri preproste korake, kako lahko vaš žepni nožek vrnete v skoraj tako formo, kot bi bil nov.

1. Brušenje: Pomembno je, da nabrusimo nož, vendar ne pozabimo tudi na ostala rezila - škarje, odpiráč za konzerve, mali nožek in morebitna ostala rezila, ki jih lahko ima žepni nož.

2. Čiščenje: Najprej razprite orodja na nožu in ga 10-20 minut namakajte v topli vodi z detergenotm za pomivanje. Po potrebi lahko namakate nož tudi dlje. Med namakanjem nekajkrat razgibajte pregibe orodij, da se umazanija lažje odstrani tudi od tam.

Nož sperite pod tekočo vodo in ga obrišite s papirnato brisačko ter tako odstranite še morebitno umazanijo. Pri težje dostopnih delih si pomagajte z vatiranimi palčkami za ušesa. Da nož popolnoma posušite, si lahko pomagata tudi s sušilcem za lase.

3. Naoljite pregibe: Za konec je potrebno naoljiti pregibe, da se bodo orodja na žepnem nožu tekoče odpirala in zapirala. Olje za večnamenska orodja lahko običajno kupite v trgovinah, kjer prodajajo tudi žepne nože. Dodajajte kapljice olja v posamezne pregibe in jih potem nekajkrat razgibajte. Morebitno odvečno olje obrišite s papirnato brisačko.

Tako, pa ste! Če ste sledili zgornjim korakom, bi moral sedaj vaš nož, ko ga zaprete, zadoneti s prijetnim "tok", ki da vedeti, da vse teče kot švicarska ura.

Orientacijski žur na taborjenju

Poletno taborjenje je pred vrati. Že imate pripravljen program za tabor, ki vključuje tudi kanček orientacije in topografije? Tu je zbranih nekaj idej, kako ju vključiti v program, v manjšem ali večjem obsegu.

Peš na taborjenje

Ali v rodovih organizirate pohodni tabor oz. hajk do tabornega prostora? To je idealna priložnost za vajo orientacije. Že tekom pohoda običajno spremljaš karto, da ne zaideš s prave poti. Primerni karti za daljši pohod sta državni topografski karti merila 1:25.000 ali 1:50.000 (DTK25 in DTK50), uporabne pa so tudi razne turistične karte, kolesarske karte ... **Pohodni tabor popestrite** s celodnevno orientacijo - v smeri tabornega prostora postavite kontrolne točke. Na njih lahko udeležence pričakajo sestavine za večerni obrok ali navodila za pripravo večernega programa, delčki sestavljenke, skrivna pisma ... Lahko je šele na vsaki kontrolni točki dorisana naslednja in jo morajo tako nujno najti, da lahko nadaljujejo pot. Starejši lahko, preden gredo na orientacijo, sami vrišejo kontrolne točke na karto s pomočjo tematsko obarvanih nalog.

Orientacija po tabornem prostoru

Tekom tabora pripravite **krajše orientacije**, ki jih lahko umestite v dnevni red skoraj kamor koli. S skico tabora in tremi kontrolnimi točkami, postavljenimi na primer med šotori, za kuhinjo, pri večernem ognju, lahko pripravite **jutranjo telovadbo**. Krajše orientacije lahko služijo kot premor med ostalim programom, kot **športna aktivnost** ali pa celo dopoldne namenite različnim kratkim orientacijskim podvigom. Za krajše orientacije so primerne orientacijske karte, karte večjega merila (1:5.000), ortofoto posnetki (satelitska slika), skice tabora in okolice ...

Bolj večši orientacije lahko dobijo kot navodila do kontrolnih točk le azimute in razdalje. Ali karto brez vrisanih komunikacij (cest, daljnovodov). Bi se znašli? Kaj pa če je karta prilepljena na mizo sredi tabora in moraš po spominu najti kontrolne točke?

Kontrolnih točk je lahko tudi cel kup, z ostalimi PP-ji pa tekmuješ, kdo jih bo več našel v pol ure. Bodite iznajdljivi, na kontrolne točke lahko napišete zabavne besedne zveze ali dodate slike, namesto perforatorjev na točke namestite štampljke, raznobarvne flomastre, barvice, voščenke, nalepke ...

Za ponovitev **merjenja razdalij** in **azimuta** lahko pripravite minsko polje (in ko ekipa stopi na mino, jo zadane vodna bomba ali hladen tuš). Ali pa imate minsko polje kar na obali, v vodi! Če boste imeli pri roki kaj blata, zlahka oblikujete kako zanimivo reliefno obliko in z njeno pomočjo mlajšim razložite različne topografske pojme, kot so plastnice, ekvidistanca, interval, sedlo, grapa, greben ... Otroci bodo zagotovo z veseljem pacali po blatu ali mivki, ko bodo ustvarjali cela gorovja.

Popestritev programa

Da bodo vsi mlajši člani vedeli, kje iskati svoje vodnike, lahko naredite **velik plakat s skico šotorov** in ga obesite na oglasno desko. Prav tako lahko označite prostor, kjer taboreči najdejo svoje izgubljene stvari.

Na vodovem izletu, na poti ali na cilju, narišite **skico terena/tabora** in jo obesite na oglasno desko, ostali pa lahko ugibajo, kje ste bili. Če pa boste z bližnjega hriba videli tabor, lahko narišete še skico na daljavo in jo primerjate s skico tabora, narisano v taboru.

GG-ji svojega skritega prijatelja presenetine z **zemljevidom lova za zakladom** - le z znanjem orientacije se bo srečnež dokopal do nagrade. MČ-jem pripravite lov za zakladom s pravim **piratskim zemljevidom**. Ni treba, da je podroben, važno je, da je pregleden in člani prepoznajo pomembne napadne točke. Lahko jim pripravite tudi indijski opis poti.

Pripravite tekmovanje v **gradnji makete tabora** - dobite narisano skico, vi pa morate stvari razporediti tako, da bodo ustrezale skici.

Taborite večkrat na istem kraju, okolico in prostor člani najbrž že dobro poznajo? Pripravite jim **fotorientacijo** v okolici, bližnjem mestu ...

Imate srečo z lepim vremenom in se zvečer vidijo zvezde? Poglejte gor, poiščite Mali in Veliki voz. Naučite se določiti **sever s pomočjo Severnice**. Z **zvezdno karto** pa se lahko orientirate na nebu in najdete tudi druga ozvezdja.

Tekmovanje v ocenjevanju razdalj je pomembno za pridobivanje občutka za razdaljo - kako visoko je najvišje drevo v taboru, kako dolg je štabni šotor, kako daleč je od kuhinje do sanitarij ...

Ko smo že pri tekmovanju - v hitrosti in znanju orientacije se lahko pomerite tudi v **labirintu**. Za pripravo uporabite, kar najdete. V tla lahko zabijete palice, med njimi napnete vrv, v labirint postavite klopce, mize, skrinje ... Pripravite tako velikega in zakompliciranega, kot je le mogoče.

Ni kotlička, ni panike

Z malo želje po novih izzivih lahko pripravimo obrok na različnih ognjiščih in brez kotlička. Namesto njega raje uporabimo domišljijo in material okoli sebe.

V lanskoletni poletni številki smo pisali o tem, da za pripravo obrokov ne potrebujemo vedno kotlička, saj se lahko znajdemo drugače. Tudi tokrat bomo podrobneje predstavili nekaj načinov, ki nam lahko predstavljajo poseben izziv, seveda pa se vedno lahko poslužimo tudi drugih enostavnejših načinov, če le premoremo nekaj pustolovske žilice.

Iz umetnih materialov

Namesto ognjišča si postavimo **raketno gorišče** ali rocket stove. Kurišče deluje kot štedilnik na drva, pri katerem toploto oddaja ogenj, ne žerjavica. Glede na velikost posod, ki jih bomo uporabljali (posode, lonci, ponve), prilagodimo velikost kurišča in material, iz katerega je narejeno.

V eni od številke preteklih letnikov revije Tabor je bilo predstavljeno, kako raketno kurišče zgradimo iz opeke. Tako najlažje prilagajamo velikost, postavimo ga lahko na stalni lokaciji ali na taboru.

Kadar nimamo priložnosti prinesiti toliko gradbenega materiala, lahko uporabimo tudi prazne konzerve v več različnih velikostih. Bistveno za raketni gorilnik je, da postavimo stolp, v katerem ogenj gori, ob vznožju pa pripravimo kanal, skozi katerega dovajamo drva in svež zrak. Najenostavnejše je uporabiti dve konzervi (850 g), s katerima naredimo stolp, ter eno dovodno konzervo (415 g), ki jo prečno namestimo ob vznožju stolpa. Na vrhu stolpa moramo narediti t. i. kronski profil, ki bo nosil posodo, hkrati pa skozi zareze ali luknje odvajal vroč zrak, saj bi v nasprotnem primeru ogenj lahko zadušili. Zaradi visoke temperature, ki se sprosti v gorljivem stolpu, je priporočljivo vse skupaj zaščititi v večjo konzervo, v vmesen prostor pa nasuti pesek, kot izolativen material.

Iz naravnih materialov

Pripomočke si lahko izdelamo tudi iz naravnih materialov. Namesto priprave ognjišča lahko izdelamo **švedsko baklo**. Izdelava je preprosta. Potrebujemo dovolj debelo okroglo poleno, ki ga razcepimo na štiri ali več izsekov, v razcepke vstavimo dračje za netivo ter tako odebeljeno poleno povijemo z žico, da ohrani obliko. Bolj ko je poleno debelo, bolj bo švedska bakla stabilna in bo nosila težje posode.

Meso ali ribe ob ognju lahko spečemo tudi brez posode, potrebujemo le **leseno desko** ali **poleno**, na katero z ročno izdelanimi lesenimi žeblički pribijemo sestavino. Žeblički so podobni majhnim zagozdam. Na mesu naredimo majhno zarezo in pod njo na leseni podlagi s konico noža ustvarimo majhno ureznilo. Skozi zarezo na mesu zabi-jemo leseni žebliček v ureznilo na leseni podlagi.

Kot pripomoček lahko v primeru, da nimamo kovinske mreže, uporabimo tudi sveže veje, iz katerih naredimo **lopar**. Najprimernejše so mlade veje, ki še niso predebele in se še lepo upogibajo. Vejo upognemo in jo ob sečišču dobro zavežemo. Obroč, ki smo ga naredili, ne sme biti prevelik ali iz pretankih vej, saj bo tako manj trden. Zato priporočamo velikost, ki je le nekoliko večja od hrane, ki jo bomo na njem pekli. Znotraj obroča z vejami naredimo mrežo. Ni treba, da je mreža enakomerna ali iz zelo debelih vej, je pa priporočljivo, da je dovolj gosta, saj tako daje loparju dodatno trdnost. Ko hrano položimo na lopar, jo lahko dodatno pritrdimo z nekaj dodatnimi vejicami, ki jih vpletemo v mrežo, kar nam omogoča, da lopar med peko tudi obračamo.

Poletni izzivi

Pokažite svoje spretnosti in iznajdljivost pri pripravi hrane - pripravite ribji piknik! Priprave rib se redkokdaj lotimo, čeprav v večini primerov niso nič bolj zahtevne kot meso. V rubriki Z ognjišča smo že predstavili dva recepta, tukaj pa objavlja še nekaj napotkov za pripravo ribjih jedi. Pri vsaki je postopek priprave drugačen.

S čajem prekajena skuša

Sestavine: 4 skuše (lahko tudi postrvi), 8 vrečk čaja (najbolje English breakfast), pest riža, 25 g sladkorja v prahu, 2 žlici masla, sol in poper, svež kruh in solata.

Postopek: Očistimo ribo, tako da odstranimo drobovje, luske in glavo. V kožo vsake ribe naredimo tri diagonalne zareze, ki ne smejo biti pregloboke. Na sredino dvojne plasti alu folije posujemo vsebino dveh čajnih vrečk, nekaj riža in sladkorja v prahu ter

pokrijemo z eno plastjo folije. Na to plast položimo ribo, ki smo jo prej premazali z maslom in začinili. S spodnjima dvema plastema folije naredimo paketek, ki pa naj bo dovolj prostoren, da zrak v njem dobro kroži. Paketek položimo na žerjavico in pustimo približno 10 minut. Postrežemo s solato in kruhom.

Riba v časopisnem papirju

Sestavine: 4 cele postrvi, 2 limoni, 2 koromača, 25 g svežega kopra, sol in poper, veliko časopisa.

Postopek: Očistimo ribo (drobovje in luske). V hladni vodi namočimo 5-6 strani časopisnega papirja. Notranjost ribe napolnimo z nekaj rezinami limone, koromača ter nekaj kopra in začinimo s soljo in poprom. Ribo položimo na sredino 4-5 namočenih strani papirja in ga tesno ovijemo okoli nje. Zavoj postavimo na žerjavico, pečemo približno 10 minut, vmes pa ga enkrat ali dvakrat obrnemo, da se papir ne zažge preveč. Lahko poskusimo tudi z drugačno kombinacijo nadeva (česen, timijan, bazilika, paradižnik).

Riba južnih morij

Sestavine: Postrvi (niso ribe južnih morij, so pa vse ostale stvari), 125 g masla, 2 žlici sojine omake, limonin sok, polovica žličke mletega ingverja, listi zelja ali špinače.

Postopek: Očistimo ribo in jo postavimo na liste zelja ali špinače. Maslo razporedimo po notranjosti in zunanosti ribe, nato pa dodamo še sojino omako, limonin sok in ingver. Čez in okoli položimo še več listov zelja, dobro zavijemo in položimo v vrečko iz alu folije. Dobro zapremo in položimo na žerjavico. Pečemo približno pol ure in vmes enkrat obrnemo.

Riba na loparju

Sestavine: Postrv, limona, česen, druge začimbe, sol.

Postopek: Očistimo ribo in jo napolnimo z rezinami limone in česnom (sesekljanim ali celim) ter začinimo. Na lopar jo postavimo zaprto ali razprto, zaprta bo ostala bolj sočna, razprta pa bo bolj hrustljava. Nad žerjavico pečemo približno 15 minut in vmes po potrebi obrnemo. Riba je dobro pripravljena, ko se meso zakrknje in se po plasteh lepo loči od kosti.

Riba na deski

Sestavine: Postrv, limona, česen, druge začimbe, sol.

Postopek: Ribo očistimo in ji odstranimo glavo in rep. Na široko jo razpremo in po okusu dodamo začimbe. Nato jo z lesenimi žeblički oz. zagozdami pritrdimo na desko in postavimo ob ogenj. Pečemo približno 15 minut, dokler meso ne zakrknje in se po plasteh lepo loči od kosti.

Z glavo na sonce in v vodo

Poletna taborjenja so za vokalom. Z njimi pa aktivnosti in dogodivščine na travnikih, gozdovih, v vodah ... kjer se hitro pripetijo nezaželjeni dogodki.

Večina poletnih taborniških avantur vključuje sonce in vodo. Sonce imamo veliko raje kakor dež, saj nam omogoča lažjo izvedbo programa in toplejše večere ter suhe šotore. Voda, pa naj bo reka, jezero ali morje, nam omogoča ohlajanje, kopanje, vodne igre, aktivnosti v, ob in na vodi. Sonce in voda sta za večino ljudi dva ključna elementa dobrih poletnih počitnic. Moramo pa se v povezavi z obema znati obnašati varno in previdno.

Ob vodi

Sonce je zdravo v zelo majhnih količinah. Za tvorbo vitamina D je dovolj zgolj nekaj minut na ne zelo močnem soncu, brez posledice porjavelosti. Zadostuje zgolj izpostavljenost rok ali obraza in ni potrebno, da se sončimo ure in ure. Porjavela koža je poškodovana koža. Porjavelost je posledica opekline, je kožna reakcija na pretirano izpostavljanje UV-žarkom in ni zdrava. Še posebej nevarno je izpostavljanje otrok

in mladostnikov, pri vseh generacijah pa povečuje možnost za nastanek kožnega raka in stara kožo. Trend porjavelosti je v naši družbi naredil že veliko škode in prav je, da se nevarnosti sonca zavedamo ter se pred njim pravilno zaščitimo.

Poleg vpliva sonca na kožo je v vročih sončnih dneh vedno tudi nevarnost dehidracije in pregretosti, ki lahko v hujših primerih pripelje do sončarice.

Pred soncem in vročino se moramo zaščititi, še posebej pa moramo zaščititi svoje taboreče člane.

Napotki za preprečevanje zapletov zaradi sonca:

1. Na soncu nosimo pokrivalo: klobuček, čepica, slamnik ... Bistveno je, da je pokrit obraz, super, če tudi vrat in ramena.

2. Pijemo dovolj tekočine: na taborjenju mora biti ves čas na voljo voda. Mlajši člani čez dan velikokrat pozabijo piti. Na to jih moramo večkrat opozarjati in jim tudi omogočiti čas, da si napolnijo čutarice. Večkrat dnevno naredimo premor, da se napojimo tekočine, saj poleg vročine izgubljam več vode tudi preko povečane količine izdihanega zraka in potenja med aktivnostmi, ki pa jih je na taboru veliko.

3. Soncu se izogibamo: če se le da, poskusimo večino programa izpeljati v senci, če je res zelo vroče, lahko tisti čas v dnevu, ko je temperatura najvišja, preživimo pod drevesi in počivamo.

4. Primerna oblačila: nosimo tanko majico iz naravnih materialov, ki nam pokriva ramena. Najbolje je, če je bele oziroma svetle barve.

5. Uporaba sončne kreme: namažemo se dovolj pogosto, da smo zaščiteni. Tudi sam faktor naj bo dovolj visok.

Preden se torej s svojimi člani odpravimo na npr. taborno aktivnost, vedno preverimo, da imajo vsi na glavi čepico, so namazani s sončno kremo, so dovolj pili in imajo hkrati pri sebi polno čutarico. Če kdor koli od njih ene od stvari nima, jim jo nujno priskrbimo, saj jim brez tega ne moremo zagotavljati varnega taborjenja v času sonca. Omenjene stvari naj bodo že pred taborjenjem na seznamu obvezne opreme, da jih bodo člani zagotovo imeli s seboj.

Foto: Suzana Podvinšek

Foto: Jerneja Videmšek

Aktivnosti v, ob in na vodi so v toplih poletnih mesecih pravi užitek, zato na taborjenjih poskrbimo za zadostno mero zabave in uživanja. Hkrati pa moramo misliti tudi na nezgode, saj nesreča nikoli ne počiva. Z nekaj preprostimi varnostnimi ukrepi lahko preprečimo neljubi prijetljaj.

Pri obeh temah (soncu in vodi) se moramo kot vodstvo tabora najbolj zavedati tega, da smo ves čas zgled svojim članom. Opazujejo nas, tudi ko se tega ne zavedamo. Če se bomo sami držali napotkov in se varno obnašali v odnosu do sonca in vode, bodo to hitreje in bolj naravno počeli tudi naši člani. Poleg tega pa bomo tako tudi mi varni in zdravi, saj tabornik živi zdravo!

V in na vodi

Voda pa je druga zelo pomembna tema. Če taborimo ob divjih vodah, je na prvem mestu varnost. Posebej če kdo od taborečih še ne zna plavati. Kadar nekaj dni dežuje, se vodna gladina dvigne, tok je močnejši in nepričakovan padec v vodo se lahko konča zelo neprijetno.

Poleg tega, da spremljamo, kje se naši člani na tabornem prostoru gibajo in kaj počnejo (to velja še posebej za mlajše), moramo biti zraven tudi v času, ko se kopajo. Nadzorovati moramo, kako daleč v vodo gredo in v vsakem trenutku moramo biti pripravljeni, da jih izvlečemo ven, če bi bilo to potrebno. Pri murnih je bistveno, da smo v vodi z njimi, da nosijo rokavčke (oziroma karkoli primerljivega) in da se gibamo na nizkem delu vode. Dobro je, če vsem taborečim pripravimo "hitri tečaj" varnega obnašanja ob vodi. Če taborimo direktno ob vodi, je priporočljivo tudi, da uvedemo vodniško "obalno stražo" v času odmorov, ko se gredo člani kopat.

Zavedati se moramo, da je voda za člane zelo zanimiva in da bodo mnogi taboreči, tudi ko ne bo več toplo, radi zahajali v njeno bližino in se tam igrali. Take stvari naj bodo nadzorovane in dovoljenje z določenimi napotki varnega obnašanja.

Pri izvajanju raznih športov na vodi, kot so npr. kanuarjenje in podobno, pa je pomembno, da članom zagotovimo rešilne jopiče, da gredo z njimi na kanu in da imamo starejše člane, ki lahko veslajo že sami, pod budnim očesom. Preden jim omogočimo samostojnost na plovilih, pa je naša naloga, da jih naučimo osnov in pravil veslanja ter jim omogočimo trening pod našim vodstvom.

Foto: Jerneja Videmšek

Proti središču galaksije

Zvezdnato nebo

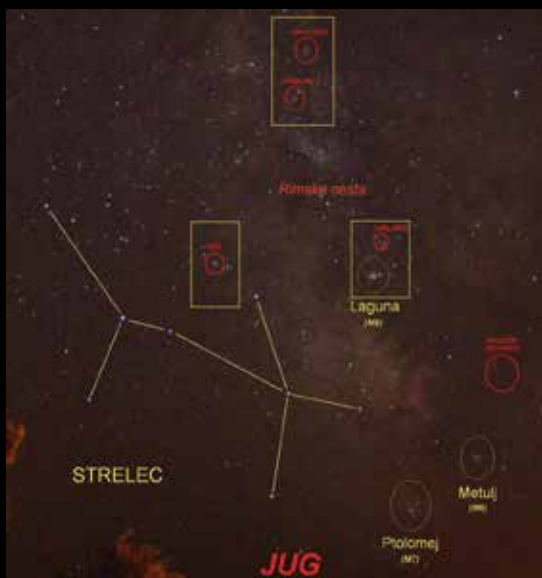
Naše Sonce je le ena izmed mnogih zvezd, ki tvorijo galaksijo. Nahaja se nekje na robu enega izmed krakov galaksije. Vse zvezde, ki jih vidimo na nebu, so le Soncu najbližje sosednje zvezde, druge, bolj oddaljene, pa navidezno tvorijo lesketajoči se pas, ki se poleti vije čez nočno nebo.

Naša galaksija je tako dobila ime Mlečna ali Rimska cesta. Središče Rimske ceste se nahaja približno v smeri ozvezdja Strelca, to ozvezdje je ponoči na nebu prav v poletnem času. Strelca je južno zodiakalno ozvezdje, zato ga s severne poloble vidimo zelo nizko na nebu v smeri juga, od koder se dviga Rimska cesta preko Orla skoraj preko zenita proti severu. V okolici Strelca je Rimska cesta najbolj gosta in svetla, razen na mestih, kjer jo zastirajo kozmični oblaki medzvezdnega prahu. Ta predel zvezdnega neba je prav zato zelo gosto posejan tudi z različnimi zvezdnimi kopicami in meglicami, ki jih lahko opazujemo že skozi lovski daljnogled, še boljše teleskop. Priporočljivo je, da izberemo takšno mesto opazovanja, kjer ni luči, saj le-te močno vplivajo na kvaliteto naših opazovanj. Prav tako za opazovanje tako imenovanih deep-sky objektov izberemo noči brez lune oziroma okoli mlaja.

Na severozahodnem delu Strelca je ena najlepših in najsvetlejših meglic našega neba, imenovana Laguna, s kataložsko oznako M8, nad njo je barvita rdeče-modra Trifid s kataložsko oznako M20. V severnem delu Strelca je ena najlepših in najsvetlejših kroglastih zvezdnih kopic M22, še malo severneje, čisto znotraj Rimske ceste, sta še dve čudoviti meglici Orlova (M16) in Omega (M17). Na jugozahodnem delu Strelca in Rimske ceste, le malo nad obzorjem, sta še dve zvezdni kopici: Metulj (M6) in Ptolomej (M7).

Kako fotografirati ozvezdja?

Naštete objekte lahko tudi fotografiramo. Za začetek izberemo širokokotni objektiv (goriščna razdalja do 85 mm), da ujamemo ozvezdje Strelca. Pri tem je obvezna uporaba stativa, saj mora biti fotoaparat čvrsto pritrjen in stati pri miru. Aparat mora biti nastavljen na neskončno in obrnjen v pravo smer. Zaslono čim bolj odpremo (na primer 2.0), ISO pa naj bo vsaj 1600, tako da osvetlitev ne bo daljša od 10 do 15 sekund, saj je sicer že viden zvezdni premik.

Predel Rimske ceste za zvezdami Strelca skriva mnogo zanimivih deep-sky objektov. Tu najdemo zvezdne kopice in meglice raznoraznih kontrastov in oblik. Na sliki so označeni predeli, ki jih najdemo povečane na ostalih fotografijah.

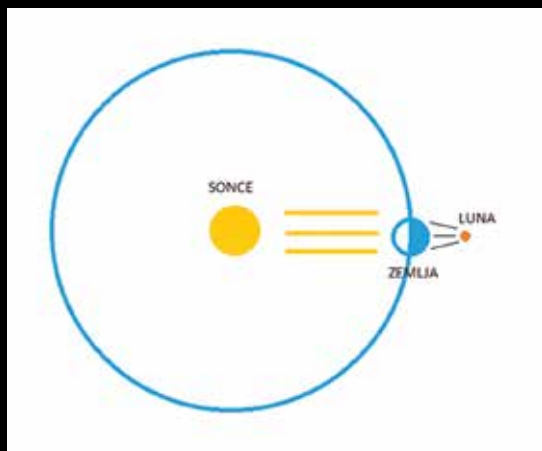

Naša galaksija Rimska cesta, kot jo vidimo v poletnih večerih obrnjeni proti jugu. Na sliki je predel Rimske ceste za zvezdami Strelca (spodaj) in Orla (zgoraj).

Svetlost po potrebi potem spreminjajte z nastavitvami ISO. Bolj zahtevno je slikanje z večjim zoomom, kjer je še prej viden zvezdni premik. Poleg tega za večji zoom potrebujete večji ISO. Nekaj testnih fotografij ne bo odveč, da najdemo pravo osvetlitev. Če ste večji dela z računalnikom, lahko združite več nekaj sekundnih posnetkov v enega in tako brez uporabe sledilnega mehanizma pridobite na kvaliteti posnetka.

Popolni lunin mrk 27. 7. 2018

27. julija bomo zvečer lahko opazovali popolni lunin mrk. Lunin mrk lahko nastopi le ob polni luni (ščipu), ko luna, ki kroži okoli Zemlje, vstopi v Zemljino senco ter zato potemni. Pravzaprav luna nikoli popolnoma ne izgine, temveč sveti v temni rjavordeči barvi. Ta barva je posledica lomljenja sončnih žarkov skozi gosto Zemljino atmosfero, podobno kot zarja pri sončnih vzhodih in zahodih. Tokrat bo luna prečkala Zemljino senco skoraj čez sredino, zato bo to tudi najdaljši popolni lunin mrk v tem stoletju. Iz Slovenije prve faze mrka ne bomo videli, saj se mrk začne že ob 19:15 po našem času, medtem ko luna vzide šele okoli 20:30. Nizko nad vzhodnim obzorjem bomo tako lahko opazovali prehod v popolno zatemnitev. Popolni mrk se prične ob 21:30, ko bo luna že popolnoma zatemnjena, a bo že višje na nebu. Sredina mrka in hkrati največja zatemnitev bo ob 22:21. Popolni mrk bo trajal do 23:13, ko bo luna začela zapuščati Zemljino senco. Delni mrk se bo končal ob 00:19.

Zemlja je osvetljena od Sonca in zato meče senco stran od njega. Če luna, ki kroži okoli Zemlje, zaide v Zemljino senco, pride do pojava, ki mu pravimo lunin mrk. Če se luna v celoti "potopi" v Zemljino senco, govorimo o popolnem luninem mrku. Popolni lunin mrk nastopi 27. julija zvečer in bo viden tudi iz Slovenije.

Meglici Laguna (M8) v sredini in kontrastna rdeče-modra Trifid (M20) desno zgoraj. Na sliki je še nekaj drugih, manj izrazitih deep-sky objektov.

Meglici Orlova (M16) zgoraj in Omega (M17) spodaj.

Zvezdna kopica Metulj (M6).

Čas za igro

Igre so pomembno in glavno opravilo otrok. Če znamo igre pravilno usmeriti, lahko spodbudimo vsa čutila in hkrati dosežemo izobraževalni namen.

Igre, ki jih je Baden Powell zapisal v knjižici Skavtske igre, predvsem spodbujajo izvidniške veščine, torej uporabo vseh čutil pri premikanju od ene do druge točke. V naboru je veliko iger, za katere potrebujemo več časa in veliko prostora, zato so idealne za letna taborjenja.

Izsledovalne igre

Tekma z rastlinami

Vodnik razpošlje izvidnike na kolesih ali peš in jim naroči, naj prinesejo vsak po en primerek neke rastline, to je lahko na primer vejica jesena, mladika kostanja, cvet šipka ali kaj podobnega. Rastline izbiramo tako, da preizkusimo njihovo poznavanje in spomin izvidnikov, kje so opazili najdeno vrsto.

Kje je piščalka?

Tu je opis igre, ki se igra na polju, kjer ni ovir. Skavtom zavežemo oči in jih postavimo v vrsto. Izvidnik gre na drugi konec polja in občasno zapiska

na svojo piščalko. Naloga skavtov je, da dosežejo vodnika in se ga dotaknejo. Vodnik se lahko skloni, ne sme pa se premikati.

Iskanje krajev

Dan ali dva pred igro gre vodja na sprehod po pokrajini in s seboj vzame nekaj praznih dopisnic. Na vsako napiše kratek opis krajev, mimo katerih gre, npr: "lesen most čez reko s tremi vrbami poleg" ali "bela vrata s petimi latami poleg podrte kočice". Na dan igre razdeli vodja dopisnice med vode in jim po krajevnih razmerah določi čas, da poiščejo kraje, opisane na teh dopisnicah. Vod, ki se vrne prvi, dobi igro.

Primite tatu

V taboru zjutraj obesimo rdečo krpo; razsodnik gre okoli vseh prisotnih, ki so pri igri ali na delu, in vsakemu zašepeta: "V taboru je tat," enemu pa: "V taboru je tat in to si ti - Taškarjev boršt." Oziroma karkoli je že v okolici - glavno je, da izbere nek dobro znan, približno poldrug kilometer oddaljen kraj. Ta

skavt sedaj ve, da mora v treh urah ukrasti krpo in pobegniti z njo v Taškarjev boršt. Nihče drugi ne ve, kdo je tat, kam bo bežal in kdaj bo ukradel krpo. Ko nekdo opazi, da je bila krpa ukradena, to sporoči vsem ostalim. Vsi prenehajo z opravi in hitijo zasledovati tatu. Skavt, ki mu uspe prinesiti ruto na določen kraj, dobi igro. Ruto mora nositi okoli vratu in ne skrite v žepu ali kje drugje.

Nočne igre

Vešča

Igramo se po krajini ponoči. Dva gresta s prižgano električno svetilko v smeri, ki se jo prej določi. Dve minuti za njima odide vod ali čet, ki ju poskuša čim prej uloviti. Tisti, ki nosi svetilko, mora pokazati njeno luč vsaj vsako minuto, drugače pa ima skrito. Luč nosita nekaj časa, da si tako lahko pomagata v težavah, oba pa sta lahko ujeta. Skavt brez luči se lahko večkrat pomeša med zasledovalce, ne da bi ga spoznali, in pomaga prijatelju, kadar mu trda prede. Med seboj se morata domeniti o raznih klicih in znamenjih.

Sledenje po vonju

Sovražen vod se utabori v nekem kraju. Ker se počuti docela varno, zakuri ogenj in si pripravlja jed. Toda stražar pride poročat o sumljivih znakih in glasovih, zato nemudoma udušijo ogenj, a dima ne

morejo ustaviti. To izvedemo v mirni, a temni noči na kolikor mogoče odprtem kraju; dim napravimo z zažiganjem rjavega papirja. Ta kraj morajo drugi doseči s pomočjo vonja, medtem ko utaborjeni oddelek leži popolnoma mirno.

Igre v sobi

Izvidnikov nos

Pripravimo nekaj papirnatih vrečic in v vsako položimo drugo dišečo stvar - seseklamo čebulo, kavo, liste vrtnice, usnje, janež, pomarančno lupino itn. Vrečice postavimo v vrsto po pol metra narazen. Udeleženci lahko vonjajo vsako vrečico pet sekund. Na koncu ima vsak minuto časa, da po spominu napiše vse dišeče predmete v pravilnem redu.

Nagel pogled

To je igra za preizkušanje spomina. Izvidnikom dovolimo, da si pet sekund od blizu ogledujejo list z določenim vzorcem. Njihova naloga je narisati prav takšen vzorec na svoj list papirja.

Vir:

Powell, B. 1991. *Skavtske igre*. Ljubljana: Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov.

Učenje sebe skozi učenje drugih

Miloš Borovšak

Miloš Borovšak ima doktorat iz fizike, ampak se ne bi opisal kot fizik. Prihaja iz Murske Sobotne in je, kljub temu da živi v Ljubljani, še vedno ponosen in, kot pravi sam, včasih skoraj malo preveč aktiven član Rodu Veseli veter. Osem let je bil načelnik, sedaj pa je član nadzornega odbora rodu, ki je pripravil letošnji državni mnogoboj. Pravi, da je preveč težko reči ne, če veš, da sta taborniški projekt, ki se pripravlja, in ekipa za njim dobra. Tako smo ga videli v vlogi vodje ALT-a, ujamemo ga lahko kot mentorja na Wood Badge tečaju v sklopu modula Projekt jaz, ne nazadnje pa lahko postane tudi vaš coach PP. V prostem času, ko nima službe ali vaj, sprehaja psičko Višnjo, potuje, bere, če bi imel še malo več časa, bi imel pa še lastni vrtiček za domačo zelenjavo. Fjuu!

Kaj od fizike te najbolj privlači?

Trenutno moram priznati, da sem si vzel od fizike malo premora, saj stik z njo ohranjam samo še prek vodenja vaj na fakulteti. Ko sem šel študirat, se mi je fizika zdela najbolj osnovna znanost, ki mi bo kasneje

omogočila, da počnem še kaj drugega kot samo stvari, strogo povezane s fiziko. In sklepanje se je izkazalo za pravilno, saj zdaj počnem povsem nekaj drugega ter upam, da bom lahko poskusil še več novih stvari.

Kakšno vlogo imate coachi PP pri tabornikih?

Po mojem mnenju smo glasniki poskusa, za katerega verjamemo, da je dober za organizacijo in da takšno obliko dela z mladimi prostovoljci (PP-ji) potrebujemo. Ne vemo, kam bo vodil, je pa metoda, ki jo uporabljamo (coaching), zelo napredna za našo organizacijo. V vsakem primeru se bomo veliko naučili, tudi če poskus ne uspe.

Imaš že kakšnega mentoriranca oz. kakor temu rečete?

Trenutno imam zasedeno eno mesto od dveh. Kako se reče, človeku, ki ga "coachaš", v bistvu ne vem, ker nimamo lepega slovenskega izraza, sva pa midva na enem izmed srečanj ugotovila, da sem v bistvu neke vrste poklicni prijatelj.

Kako coaching izgleda?

Pri coachingu gre za to, da s postavljanjem pravih vprašanj vodiš udeleženca, ko si sam poskuša odgovoriti na vprašanja, ki se mu porajajo. Da udeleženec poišče odgovore znotraj sebe, ne da išče nasvete pri drugih. Pri naših srečanjih se omejujemo na pet področij, ki jih pokriva program PP.

Kako postaviti prava vprašanja, hkrati pa se zadržati pri dajanju nasvetov, je umetnost, ki se je sam učim skozi ta proces.

Trenutno si asistent na Fakulteti za matematiko in fiziko - vidiš med študijskim procesom na faksu in coachingom kakšno vzporednico? Bi morala biti?

To kar počnemo pri tabornikih preko učenja skozi delo, je stvar, ki bi jo morali vpeljati na vse ravni izobraževanja, tudi na fakultete. Zahteva pa takšen način poučevanja, še posebej na univerzitetnem nivoju, ogromno priprav in razmišljanja, kako pripraviti izkušnjo, preko katere se bodo udeleženci naučili vsebin, ki jim jih želimo podati. Žal sistem, ki je trenutno postavljen, ne omogoča, da bi nekdo pripravil takšne programe. Želel bi si, da bi lahko bil sam bolj udeležen pri pripravi takšnih procesov, toda zaenkrat za to še nisem našel časa.

Kako je izobraževati izobraževalce (ALT)? Že "vse znajo"?

To je poseben izziv, saj delaš s tečajniki, ki so izkusili že kar nekaj taborništva in do določene mere

precej dobro poznajo stvari. Zato je izziv pripraviti program, metode in vsebine, da jih kljub dotedanjim izobraževanjem in izkušnjam še enkrat "pretreseš" in jim daš nov, drugačen in bolj poglobljen pogled na taborništvo. Letos smo si dovolili pri programu kar veliko tvegati in narediti poskus, ki se je na tečaju zelo dobro izkazal. Kakšen je bil poskus, pa naj ostane mala skrivnost - lahko povem, da je bilo veliko izkustvenega učenja po metodi Davida Kolba. Če poskrbimo še za to, da bodo izvedeni projekti, bo ALT resničen uspeh. Je pa odgovornost za projekte na tečajnikih in mentorji smo zdaj samo še za pomoč.

V prejšnjem mandatu si bil del Izvršnega odbora ZTS. Kakšna je bila izkušnja ter naloge svetovalca načelnika?

To je bila posebna izkušnja. Bila so tri zelo intenzivna leta, v katerih smo presedeli mnogo ur in predebitali ogromno stvari, kako postaviti stvari v zvezi na pravo mesto. Naloge, ki so se mi v vlogi načelnika zdele enostavne, so tu dobile novo dimenzijo, saj moraš razmišljati strateško in z mislijo na vse rodove, ne samo na svoj rod, za katerega je rešitev mogoče res enostavna. Ni nujno, da to nekomu na drugem koncu Slovenije ne bo zakompliciralo življenja bolj, kot bi ga tebi rešilo.

V vlogi svetovalca načelnika so bile moja primarna zadolžitev območne organizacije v ZTS, toda šele kasneje smo se naučili, da ne moremo rešiti celega sveta naenkrat, da moramo postaviti prioritete. Tako da sem na koncu svojo vlogo videl bolj kot samo svetovalec načelnika, ki je polnopravno sodeloval pri iskanju rešitev za izzive, ki smo se jih lotili.

Kaj se dogaja v vašem območju?

Stanje v Zvezi tabornikov Pomurja žal ni najbolj rožnato. Se pa stvari premikajo na bolje. Taborništvo v Pomurju je skoraj popoln razpad doživelo tam med letoma 2005 in 2010. Tako je na koncu ostal samo Rod Veseli veter v Murski Soboti in še ta s precej malo člani. V rodu smo trdo delali, da smo preživeli, in zdaj imamo kar nekaj perspektivnih članov, ki bodo postali vodniki. Upam, da bomo lahko taborništvo pomagali oživeti še v kakšnem kraju.

Stvar, ki lahko pri tem pomaga, je tudi taborniški dom v Domanjševcih, kjer je potekal letošnji državni mnogoboj in ki ga s pomočjo evropskih sredstev prenavljamo. Upam, da bo pripomogel k večji kvaliteti programa, saj je sredi narave, ki bi jo morali vsi rodovi bolj intenzivno vključevati v program.

Glavne smernice naj bodo cilji trajnostnega razvoja - SDGs

Predstavniki ZTS so se udeležili Evropskega skavtskega izobraževalnega foruma v Bukarešti, kjer so se v treh dneh udeležili kar 20 različnih predavanj in bodo tako lahko taborniški program in triletno cilje obogatili z novimi idejami in dobrimi praksami iz drugih nacionalnih skavtskih organizacij ter z usmeritvami WOSM-a.

SDGs in program

Velik poudarek foruma so bili cilji trajnostnega razvoja in njihova implementacija. Nekatere NSO so temu namenile že veliko časa ter nadgradile svoje programe. Večina se je lotila oblikovanja novih veščin ali pa so izdelali posebna orodja, ki spodbujajo življenje v sožitju s trajnostnim razvojem. Ugotovili smo tudi, da se večina evropskih narodov bolj posveča varovanju narave kot ostalim ciljem, kot so revščina, lakota ter neenakost, kar pa moramo popraviti, saj moramo misliti tudi na manj razvite države, če želimo biti uspešni do leta 2030. Kot zanimivost bi izpostavili, da vedno več skavtskih organizacij po svetu opušta sistem veščin in poskuša z drugačnimi praksami.

Priznavanje kompetenc

Pri tabornikih preko opravljanja različnih nalog razvijamo določene kompetence, ki nam koristijo tudi na drugih področjih v življenju. Za neformalno in priložnostno pridobljena znanja ne dobimo nikakršnega potrdila, čeprav so tovrstne veščine in kompetence enakovredne formalnemu znanju ter včasih še bolj pomembne za življenje.

Na forumu smo ugotavljali, kako so s strani države, podjetij in javnosti prepoznane veščine, pridobljene pri tabornikih, kako znotraj organizacij priznavamo znanja svojih članov ter kako jim pomagamo pri prepoznavanju lastnih kompetenc.

Kot zanimivost, tisti, ki ste se udeležili tečaja za vodje, bi na Švedskem na katerem koli študijskem programu imeli priznanih 20 kreditnih točk.

Raznolikost in vključevanje

Ker je občutiti potrebo po pripravi vodnikov za vključevanje otrok s posebnimi potrebami, smo se udeležili tudi predavanj na temo raznolikosti in vključevanja. Če razširimo to vprašanje na celotno populacijo, ne le na otroke s posebnimi potrebami, so nas opozorili, da si moramo v povezavi z vključevanjem vedno postavljati vprašanja, kot so: Kakšni stereotipi veljajo za tabornike in koga na tak način ne moremo privabiti? Kdo mislimo, da je izključen? In kako jih lahko privabimo k tabornikom? Taborniška organizacija kot organizacija, odprta za vse, se mora zavedati, da mora biti vključujoča, in ne smemo se pač sprijazniti, da neki skupini nismo zanimivi, ampak se moramo vprašati, kaj delamo narobe, da jih ne moremo vključiti.

Korajža vabi: Odpri povezaivo in si oglej predavanja glavnih govorcev foruma, ki razjasnjujejo marsikatero ključno vprašanje delovanja taborniške organizacije.

Po navdih v Talin

Področje komunikacij in stikov z javnostmi je zafrknjeno. Ker je vedno ogromno dela, ker so morebitni podsrsljaji lahko hudo naporni za celotno sliko tabornikov in predvsem ker se nanj "vsi spoznajo" ter imajo tako vedno mnenje.

To ni jamranje, je zgolj oris počutja večine vodij komunikacij širom Evrope, sveta ... In ker se sem in tja vdajam melanholiji izdelane taborniške komunikatorke, sem se izredno razveselila priložnosti, da se udeležim **evropskega foruma na temo komunikacij** v Talinu ali **#ScoutsCommsForum2018**. Z Urško sva na pot odšli polni pričakovanj, prepričani, da bova domov prišli opremljeni z novim znanjem, novimi orodji in idejami, kako kar najbolje speljati vse zastavljene projekte.

Prvi vtis je bil malo zmeden, a je bilo zato nadaljevanje toliko bolj prijetno. V treh dneh sva na delavnicah spoznavali tabornike iz vse Evrope in kaj hitro nama je postalo jasno, da smo skoraj vsi na istem. Dobro, z britansko profesionalnostjo se pač ne gre primerjati, sicer pa naši materiali, načrt dela, način komuniciranja in težave, s katerimi se soočamo, niso skoraj nič drugačni od portugalskih, madžarskih, nemških, finskih, bolgarskih ... Pravzaprav sva ugotovili, da v Sloveniji delamo zelo dobro in na višjem nivoju, kot si sami upamo priznati.

Prav vsi so bili navdušeni nad našo celotno grafično podobo in materiali, ki smo jih uspeli razviti praktično zgolj z delom prostovoljcev. Največje občudovanje so požele igralne karte. Domislica o tem, da bi združili

karte za remi z idejami ta taborniške igre, se je večini zdela genialna in zato je kupček kart verjetno največkrat fotografiran predmet celotnega dogodka.

Izmenjava izkušenj in dobrih praks je bila zame dejansko najboljši del celotnega foruma. Predavanja in delavnice so bile za znanje, ki ga imamo v naši organizaciji, na precej osnovnem, premalo zahtevnem nivoju. Teme so bile sicer neverjetno raznolike in je vsak lahko našel tisto, kar ga je najbolj zanimalo: od razvoja znamke, uporabe družbenih omrežij in kriznega managementa do pisanja sporočil za javnost in snovanja komunikacijske strategije. Ne razumite me narobe - tudi pri nas je še ogromno dela, preden bomo lahko rekli, da je vse tip top, a vseeno vse teme dobro razumemo, v organizaciji imamo lep nabor strokovnjakov za posamezna področja in počasi se izoblikuje jasna vizija za prihodnost.

Res dragoceno pa je bilo druženje s kolegi, ki se soočajo s podobnimi izzivi povsod po Evropi. En drugemu smo služili kot navdih pogovori so tekli dolgo v noč. Oziroma dolgo v mrak, saj noči v tem času Talin skoraj ne pozna. Podarili smo si nov zagon in kopico idej, ki nam bodo prišle še kako prav.

P. S. Talin je lep, priporočam obisk ;)

17 ciljev do leta 2030

Na Vrhu Organizacije združenih narodov o trajnostnem razvoju je bila septembra 2015 sprejeta Agenda 2030 za trajnostni razvoj.

Agenda uravnoteženo združuje tri razsežnosti trajnostnega razvoja - ekonomsko, socialno in okoljsko - in jih prepleta med **17 cilji trajnostnega razvoja** (Sustainable Development Goals - SDGs). **Agenda 2030** je univerzalna; njene cilje bo treba doseči do leta 2030 in jih bodo morale uresničiti vse države sveta.

Slovenija se po uspešnosti uresničevanja globalnih ciljev trajnostnega razvoja Agende za trajnostni razvoj do leta 2030 med 149 državami uvršča na 17. mesto, kaže indeks, ki sta ga ustvarila neprofitna organizacija Bertelsmann Stiftung in Mreža ZN za rešitve trajnostnega razvoja. Na vrhu uresničevanja ciljev, vključenih v raziskavo, je Švedska, ki uresničila 84,5 odstotka ciljev, sledijo ji Danska (83,9 %), Norveška (82,3 %), Finska (81 %) in Švica (80,9 %).

Na spletni strani Statističnega urada RS so omenjene cilje razdelili v skupine ciljev, ki so vezani na ljudi, planet, blaginjo in mir. Predstavljajo nabor kazalnikov, ki jih je za spremljanje napredka pri doseganju ciljev na ravni EU pripravil Eurostat.

LJUDJE - Odpraviti vse oblike revščine in lakote ter zagotoviti dostojanstvo in enakopravnost. Cilji, ki so umeščeni v ta sklop, so: odprava revščine, odprava lakote, zdravje in dobro počutje, kakovostno izobraževanje in enakost spolov. Kazalniki pa so: stopnja brezposelnosti, prekomerna teža, zadovoljstvo z zdravstvenim sistemom in delež žensk v državnem zboru.

PLANET - Obvarovati naravne vire in podnebje našega planeta za prihodnje generacije. Cilji, vezani na to področje: čista voda, odgovorna poraba in proizvodnja, podnebni ukrepi, življenje v vodi, življenje na kopnem. Kazalniki so: komunalne čistilne naprave, emisije toplogrednih plinov, kakovost kopalne vode, delež gozdne površine.

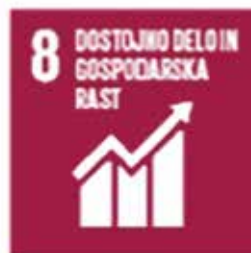
BLAGINJA - Zagotoviti uspešna in izpopolnjujoča življenja v sožitju z naravo. Cilji, umeščeni sem: cenovno dostopna in čista energija, dostojno delo in gospodarska rast, industrija/inovacije in infrastruktura, zmanjšanje neenakosti, trajnostna mesta in skupnosti. Kazalniki so delež obnovljivih virov, delovno aktivni prebivalci, bruto domači proizvod na prebivalca, povprečna koncentracija trdnih delcev PM10 na kubični meter.

MIR - Spodbujati miroljubne, pravične in vključujoče družbe. Cilji so mir, pravičnost in močne institucije. Kazalniki za to so težave s kriminalom, z nasiljem ali z vandalizmom v bivalnem okolju.

PARTNERSTVO - Izvajati program na podlagi trdnega globalnega partnerstva. Cilj: partnerstva za doseganje ciljev. Kazalnik: koliko svojega bruto nacionalnega dohodka država nameni za razvojno pomoč.

Kako lahko prispevamo?

Na delavnica, ki jih je vodila Sabina Carli, mladinska delegatka OZN za Slovenijo v prejšnjem mandatu (več o njej si lahko preberete v intervjuju v majskem Taboru), smo ugotovili, da taborniki najbolje sledimo naslednjim ciljem: zdravje in dobro počutje, kakovostno izobraževanje in enakost spolov. Pri ciljih, vezanih na planet, pa smo ugotovili, da bi morali precej bolje načrtovati naše aktivnosti. Mnenja smo, da taborniki še vedno proizvedemo preveč odpadkov, predvsem plastike, le malo rodov se poslužuje dobav

lokalnih pridelkov, uporabe biorazgradljivih mil/detergentov itn.

V času letnih taborov se lahko neposredno lotimo uresničevanja nekaterih ciljev. V sklopu področja planet, lahko uresničujemo cilj, ki se glasi: odgovorna proizvodnja in poraba.

Tu je nekaj predlogov, ki jih lahko upoštevamo pri nakupovanju materiala in pri izvedbi programa na letnem taboru:

- V trgovini nakupujemo v svojih vrečkah ali gajbica.
- Namesto sladkih sirupov v plastenkah ali napitkov v prahu (Cedevita ...) kupimo limone, nabereemo meliso ali citronko in pripravimo okusen in zdrav napitek.
- Čaj kupimo v velikem pakiranju in ga namesto filter vrečk damo v kuhinjske brisače ali cedilo.
- Mleko ali jogurt kupimo v čim večjem pakiranju ali ga vnaprej natočimo pri domačinu, ki nam mleko pripravi v naših steklenicah.
- Čokolade, kupljene pudinge in druge prigrizke nadomestimo z zdravimi prigrizki, kot je npr. sadje, kupljeno od domačinov.
- Na bivak vzamemo domače marmelade in paradiznikove omake, zapakirane v steklenih kozarcih oz. v posodah za večkratno uporabo.

- Pravilno ločujemo odpadke.
- Izdelujemo vrečke iz ponošenih majic.
- Vodne balončke nadomestimo s penami ali drugim nadomestilom.
- Uporabimo vrvice iz naravnih materialov.
- Izdelujemo barve iz naravnih materialov (rdeča čebula, rdeča pesa, kurkuma, regrat, špinača ...).
- Izdelujemo čopiče iz naravnih materialov (skupaj zavežemo šop vej in z njim rišemo). Glej februar-sko izdajo revije, natančneje rubriko Taborniška skrinja za fotografije primerov.

Z upoštevanjem omenjenih predlogov se dotikamo tudi dveh ciljev znotraj sklopa ljudje. To sta kakovostno izobraževanje ter zdravje in dobro počutje. Iskanje alternativ za prekomerno porabo plastike nas zapelje v nakup domačih pridelkov in razmišljanje, kako lahko domače pridelke uporabimo tudi na taborjenju. Pri vsem tem gre za učenje uporabe naravnih materialov in učenje, kako domače pridelke uporabiti v obliki marmelad, sokov itn. Domači pridelki so tudi bolj zdravi in našemu telesu dajo potrebne hranljive snovi, ki jih potrebujemo za svoje dobro počutje in konstantno gibanje ter vse dogodivščine, ki jih na taboru doživimo.

Se vidimo na zaključku TAPOS-a?

Po dveh letih izvajanja največjega projekta ZTS v zadnjem obdobju, projekta TAPOS - taborniški pospeševalnik, vabimo vse tabornike, da se nam pridružijo na **celodnevni zaključni konferenci, ki bo v četrtek, 13. septembra 2018, na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani**. Ta dan bo 10 mladinskih organizacij, ki z združenimi močmi organiziramo konferenco, predstavilo dobre prakse na področju spodbujanja zaposlovanja mladih, z nami bodo vznemirljivi gosti, pripravljamo okrogle mize, kulturni program, okusno pogostitev ... A imamo na voljo le 250 mest na konferenci. Zato si že zdaj rezervirajte čas, kmalu pa razkrijemo več o programu in kako se prijavite za sodelovanje!

Izdelava celostne grafične podobe ZTS in naslednji koraki za celovito promocijo blagovne znamke Taborniki

Prvi večji projekt, ki je bil za to leto predviden za področje komunikacij - zaključek **izdelave celostne grafične podobe (CGP)** in priročnika za njeno uporabo - se bliža zaključku.

Do zdaj je bil osvežen logotip in njegova raba, pripravljena je bila podoba za promocijo na reklamnih panojih in zastavah, po novi vizualni podobi je bil izdelan prvi strateški dokument za zunanjo javnost (VIDOP, prednostno v angleškem jeziku), sveže je zaključena knjižica s programom PP, v začetku julija bo sledil še čisto nov priročnik za PP. Poleg tega zdaj oblikujemo vizualne elemente za nastop na digitalnih kanalih (kar potrebujemo za nove spletne strani, ki tudi počasi dobivajo svojo obliko), sledilo bo še postavljanje promocijskega materiala, daril, vrečk in ostalega. Več o tem, kako bodo izgledali, pa jeseni.

Projekt prenove CGP je med drugim prioriten tudi zato, ker bomo na osnovi priročnika za njegovo uporabo lahko opravili še pomembno formalnost: **registracijo blagovne znamke** Taborniki z vsemi vizualnimi elementi.

S tem bomo v kombinaciji z internimi pravilniki o rabi taborniški simbolov tudi formalno zakoličili dovoljene **načine za uporabo naših znakov in blagovne znamke**. Ker gre za kompleksno področje in je obenem ključno, da vsi taborniki razumemo in spoštujemo, kaj pomeni naša blagovna znamka in zakaj je pomembno korektno prikazovanje njenih elementov ter ustrezno predstavljanje simbolov, upamo, da bomo uspeli že zgodaj jeseni izpeljati **krajšo delavnico na to temo**. Sledila pa bodo še bolj poglobljena **izobraževanja s področja komunikacij**, o čemer vas bomo sproti obveščali. Predvidoma bo nova celostna grafična podoba v uporabi od začetka novega šolskega leta.

Ker se bo čez poletje veliko dogajalo in boste kdaj morda tudi v dvomih, **kje vse se - poleg taborniških aktivnosti - lahko pojavljajo krog, rutka in naš logotip**, pa predlagamo, da se v primeru tovrstnih dogodkov **obrnete na strokovno službo** (metoda.zalar@taborniki.si) ali **načelnico KOJA** (zala.smid@taborniki.si) za hiter posvet.

Obiski na letošnjih taborjenjih in izobraževanjih

Predstavniki strokovne službe ZTS poleti z največjim veseljem nadaljujejo s skrbniškimi obiski, s katerimi so pričeli že pozimi. Kratko druženje na taborjenjih in izobraževanjih izkoristite za morebitna vprašanja, ki se vam porajajo tekom leta. Seveda bodo obiski potekali po predhodnem dogovoru.

Se vidimo, do takrat pa uživajte v poletnih dneh!

Pisarna sporoča

Zaradi povečane prodaje med poletnimi počitnicami prosimo rodove, da svoja naročila oddate preko e-pošte (pisarna@taborniki.si) in najavite, kdaj boste naročeno prišli iskat. Svetujemo tudi, da nakupe opravite pravočasno (in ne šele na poti na taborjenje), ker se lahko zgodi, da zaradi velikega povpraševanja kakšen artikel za kratek čas ni na voljo.

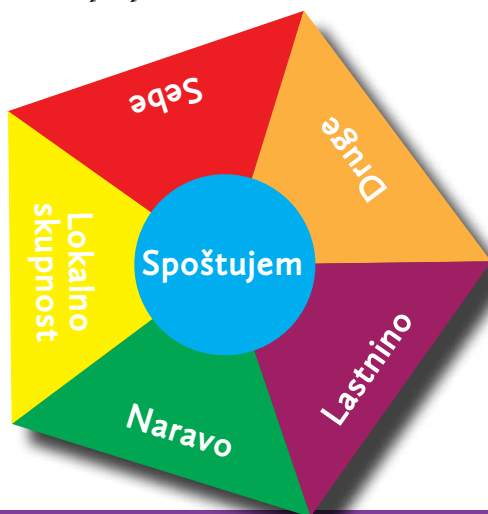
Obisk v naravi

Po uspešnih akcijah pogozdovanja po žledu 2014 in projektu Gremo v naravo 2016 taborniki nadaljujemo z delom na področju ohranjanja narave.

Na pobudo Zveze tabornikov Slovenije smo se pred dobrim letom dni sestali predstavniki civilno-družbenih organizacij, ki se ukvarjajo z rekreacijo in vzgojo v naravi (PZS, LZS, RZS, SKM, ZSKSS, ZTS), turizmom (TZS) in varstvom okolja (Umanotera), predstavniki Združenja lastnikov gozdov, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) ter Zavoda za gozdove in Zavoda za varstvo narave. Govorili smo o pomenu narave kor sredstva za vzgojo mladih in rekreacijo, o odgovornosti vseh organizacij za njeno ohranjanje, pomenu prostega dostopa do narave in možnostih za sodelovanje na tem področju.

V Sloveniji je ob večinski zasebni lasti gozdov in kmetijske zemlje prost dostop do narave skoraj samoumeven. Vendar se zavedamo, da je tak dostop dolgoročno možen le, če je neškodljiv za naravo in za lastnike. Zaradi tega smo se dogovorili za skupno oblikovanje **kodeksa obnašanja v naravi v Sloveniji**, ki bo predstavljal konsenz in dogovor med lastniki zemlje, organizacijami, ki svoje aktivnosti izvajajo v naravi, in pristojnimi javnimi institucijami. Kodeks bo predstavljal enotno podlago za vzgojo obiskovalcev narave ter za informiranje turistov glede obiska narave v Sloveniji. Kodeks naj bi predstavili in sprejeli na konferenci 27. septembra letos, kjer bo vsaka organizacija tudi predstavila svoj pristop k vzgoji za ohranjanje narave.

Za pripravo kodeksa in konference smo vzpostavili programski odbor, v katerem sodelujejo predstavniki sodelujočih organizacij, ki se strokovno ukvarjajo z vzgojo za ohranjanje narave in s pravili obnašanja. Pravila bodo sprejeta in predstavljena na skupni konferenci, vse vključene organizacije pa naj bi v prihodnosti kodeks promovirale v javnosti in samih organizacijah. Prav tako je cilj, da programski odbor ostane v sestavi, kot je sedaj, ostale organizacije se sprejema kot podporne člane.

Do sedaj smo oblikovali pet ključnih načel kodeksa. To so:

- spoštovanje do narave,
- spoštovanje do lastnine,
- spoštovanje do sebe,
- spoštovanje do drugih in
- spoštovanje do lokalne skupnosti.

Na ta načela bodo navezana posamezna podrobnejša pravila in navodila za ravnanje. Delovna skupina ZTS je k posameznim načelom dodala osnovni nabor usmeritev in pravil, o katerih je programski odbor že razpravljal. Programski odbor je na zadnji seji tudi sprejel naslov pravil in konference: Obisk v naravi - Visiting nature. Ker smo v naravi le gostje in se moramo tako tudi obnašati, je zato naslov kodeksa več kot primeren.

Foto: Pija Šarko

Dragi starši, pogovoriti se moramo

V življenju vsakega tabornika se zgodi kar nekaj prelomnih trenutkov. Vsak od nas zna nadaljevati naslednje povedi s svojo zgodbo:

"Enkrat, ko smo hodili ..."

"Takrat, ko je deževalo ..."

"Tisti tabor, ko smo ful delali ..."

"Tisto noč, ko so že vsi spali ..."

Ampak sam se nikakor ne morem spomniti, kako se je začela zgodba, ki me je pri tabornikih v bistvu najbolj zaznamovala. Tisti en trenutek, ki je obrnil celo sliko na glavo in spremenil vse, kar sem poznal do takrat. Tudi se ne morem spomniti, kako sem starše obvestil, da bom zdaj vodnik, prostovoljec.

Verjetno si je moja mama takrat mislila: "Ah, saj taborniki ga bodo kmalu minili, to je samo obdobje. Zdaj gre v srednjo šolo in bo imel toliko dela, da ne bo zmogel vsega." To verjetno misli še zdaj.

Če bi mi takrat nekdo iz rodu povedal, da želijo, da bom prostovoljec vsaj osem let, da mi bo to vzelo ogromno časa, da bom za to prelił znoj, solze in kri ... Bi verjetno rekel, da se tega ne grem. Tudi mene so dobili na foro tako, da mi niso povedali vsega.

Foto: Suzana Podvinšek

In če me danes vprašate, ali bi šel še enkrat čez vse to, bi vprašal, kje podpisem in koliko sem dolžan. Dragi starši, danes upam, da sem vam sposoben razložiti, kako bi bilo v tistem trenutku, ki se ga sam niti ne spomnim, dobro odreagirati.

Najprej nekaj tehničnih podrobnosti. Taborniki smo prostovoljci, kar pomeni, da naj bi prostovoljec v neki točki postal tudi vaš otrok, in to že pri 16 letih. Biti prostovoljec pomeni, da nisi plačan za svoje delo. Vse, kar vidite, vse, kar se pri nas zgodi, delamo zastonj. Pa vendar, bi bilo možno vsemu temu delu pripisati neko vrednost, če že ne cene? Hecna reč, Zakon o prostovoljstvu Republike Slovenije pravi, da ja. Čez prst gre ocena nekako takole: v društvu imamo 40 prostovoljcev, vsak od njih na leto naredi okrog 250 delovnih ur. Zakon sicer določa tri različne vrednosti glede na vrsto prostovoljnega dela, ampak da izračun poenostavimo, bomo povprečno urno postavko zaokrožili navzdol in rekli, da je ena ura vredna 10 € bruto. Torej 40 prostovoljcev krat 250 ur je 10.000 ur krat 10 €/h je skupaj 100.000 €. To je vrednost rodovega dela ... Vsako leto.

Pa me vprašate: "Čakaj, prostovoljci pri šestnajstih?" Ja, in to je del njihovega programa. Želimo si, da se za to odločijo sami, prostovoljno in da v čim večji meri izberejo, kaj želijo delati. Želimo, da se naučijo prevzeti odgovornost za svoj lastni razvoj. V nasprotju s splošnim prepričanjem, da se uradni taborniški program konča s koncem OŠ, se ta v resnici zaključuje še pri enaindvajsetih, pa še potem se lahko naučiš in doživiš veliko novih stvari. Sam sem prepričan, da je program za te mlade pomembnejši od tistega za najmlajše, ker ima večji učinek.

"OK, torej nič ne bo plačan in prevzemal bo odgovornost. A bo vsaj imel kaj od tega?" me sedaj vprašate z malo nelagodja v glasu. "Kako naj vemo, da vaš program deluje? Pokažite nam nekaj oprijemljivega! Številke!"

Ne morem, ker ni študije, ki bi dokazovala, da taborniki mlade res vzgojimo v odgovorne, angažirane, solidarne in avtonomne odrasle.

Foto: Matic Pandel

Za stvari, ki se jih naučimo pri tabornikih (pa tukaj ne govorim o vozlih!), ni kljukic, točk, medalj, spričeval, diplom ali potrdil. Napredek je na papirju neviden. Stvari samo nekako znaš. Od nekod. Znaš se "obrniti", znaš se lotiti zadeve.

Lahko pa vam pokažem, kakšni so tisti, ki pri nas ostanejo. To so direktorji podjetij, ljudje z uspešno kariero, fenomenalni starši, naravni vodje, geniji, umetniki, aktivisti ... Vsak od njih je drugačen, imajo pa nekaj skupnega - so dobri ljudje, ki bi jim bil rad podoben. Če že ne kupite vzročnosledične zveze, da so taki tudi zaradi tabornikov, se lahko strinjamo vsaj o tem, da ti posamezniki predstavljajo močan pozitiven zgled za vse naše člane. Ne morem vam dati števil in raziskav. Vsaj ne iz Slovenije. Obstaja pa nedavna raziskava o učinku taborništva na osebni razvoj mladih v Angliji, Singapurju in Keniji. Raziskava je ugotovila občutno razliko med taborniki in njihovimi vrstniki na trinajstih področjih osebnostnih lastnosti. To je bila prva taka študija in naša velika želja je, da jo čim prej naredimo tudi v Sloveniji, ker verjamemo, da bo pokazala primerljive rezultate.

Dragi starši, mi, ki smo že malo starejši, vam lahko povemo, da smo nešteto krat slišali vaše besede: "Pa nehaj že s temi taborniki. A nimaš česa bolj pametnega za početi? Samo delaš in nič nimaš od tega." In seveda klasike: "Čas je, da se malo zresiš." Priznam, slabi smo v tem, da bi vam kot otroci znali razložiti, zakaj nam je to pomembno, in v tistem trenutku enostavno ne vemo, kako in če nam bo sploh prišlo prav. V imenu

vseh nas vas tako prosim za malo potrpljenja, sočutja in predvsem zaupanja.

Danes vam priznamo: taborniki imamo velike načrte z vašim otrokom. Želimo vzgajati. To delamo že od nekdaj in dobri smo v tem. In ta bitka nam mora biti skupna. Nekoč smo se borili, da mladi ne bi pili preveč alkohola ali začeli jemati mamil. Potem da ne bi gledali preveč televizije in viseli na računalniku. Danes se borimo proti mobilnim telefonom, ki z izboljšano realnostjo grozijo, da nas bodo vse oropali pristnih človeških izkušenj. Za vas imam šokanten podatek! Vaši otroci se bodo verjetno na enem od naših taborov ljubčkali. Se objemali in morda prespali v šotoru ob svoji simpatiji. In morda jih bo zatem malo bolelo srce. Ampak sam sem še vedno mlad in opozarjam vas, da je to neskončno bolje, kot če noč preživijo vsak v svojem šotoru ob igranju igrice.

Zdaj veste vse, česar vam prej morda nismo povedali. Želimo si, da bi vaš otrok postal prostovoljec pri tabornikih. To bo zahtevalo veliko časa, odpovedovanja, prilagajanja in npora z njegove strani ... Pa tudi z vaše. In zelo verjetno bo s tem sprejel odločitev za naslednjih osem let ali več. Ampak na koncu ne bo želel te izkušnje zamenjati za nič na svetu.

Zato vas prosim, dobro premislite, kaj boste rekli svojemu otroku, ko vam bo prišel povedat, da bo postal vodnik, gospodar, blagajnik ali pa načelnik v vašem lokalnem taborniškem društvu. Ker si želite, da si zapomni ta trenutek, ki mu bo spremenil življenje. In ker je tudi v vašem interesu, da ostane prostovoljec pri tabornikih čim dlje.

Vodnik - vzgojni vodja ali vzor?

Ali morda oboje? Večkrat sem se z različnimi taborniki pogovarjal o tem, kdo je vzgojni vodja v naši organizaciji. "Vodnik!" izstrelijo nekateri. "Saj je s svojimi dejanji vzor članom," pa je najpogostejša argumentacija odgovora. Pa je biti vzor res enako, kot biti vzgojni vodja?

Sam menim, da temu ni tako. Najprej si pogledmo, kaj pravi definicija zgleada oziroma vzora:

Vzor: oseba, stvar z lastnostmi, značilnostmi, ki jih kdo odobravajoče sprejema, želi posnemati (povzeto po SSKJ).

Kaj ima pri tem vzgoja? Vsi smo že slišali frazo "vzgajati z zgledom/vzorom". In to še kako drži. Naši člani bodo posnemali tako naša dejanja, za katera želimo, da jih posnemajo, kot tudi tista, na katera smo, ko odrastemo, malo manj ponosni. Kaj lahko stori vodnik, da bo slednjih čim manj, ve vsak sam pri sebi. Vzgoja z dejanji je nekaj, na kar lahko vplivamo. Lahko načrtujemo, kako se bomo obnašali, da privzgojimo nekatere vrednote našim članom.

Vendar se o tem ni treba odločiti vodniku samemu. Navsezadnje se pri svojih šestnajstih letih, ko začnemo z vodništvom, večkrat v vsej svoji mladostniški zagnanosti spozabimo. In tako kdaj kaj tudi pošteno "zafirknemo". Kako se obnašamo, se lahko dogovorimo skupaj v rodovi upravi. Še posebej, kako bomo delovali na taboru, ko smo skupaj praktično 24 ur na dan.

Vzgajanje z zgledom pa ni edini način, preko katerega taborniki vzgajamo naše člane. Velik del vzgoje

(lahko) prevzamejo tudi aktivnosti, najsibo to vodov sestanek, izlet ali program na taborjenju.

Ste se kdaj vprašali, kakšni želite, da postanejo vaši člani? Za vajo napišite tri pridevnike, s katerimi bi opisali vašega člana, na katerega ste izjemno ponosni. To je vaš vzgojni ideal.

Kaj pa vprašanja, kot so: Kakšne aktivnosti bi morali izvajati, da bi se član približal tem pridevnikom? Kako lahko s programom na taboru prispevamo k vzgoji našega člana? Kako se moram obnašati, da bodo moja dejanja podpora vsem dejavnikom vzgoje pri tabornikih?

Huh ... Sam moram priznati, da sem se takšne stvari začel spraševati šele okoli 25. leta starosti. Sem pač bolj počasne sorte. Žal sem takrat že "oddaljal svoje", kar se vodništva tiče. Verjamem, da pri nekaterih pride to prej, pri nekaterih kasneje. Pa vendar dvomim, da se kdor koli to sprašuje pri šestnajstih (ob tem, da veliko tabornikov z vodništvom nastopi že prej!).

In tu pride na vrsto vzgojni vodja. Kakšna je definicija? Ni je. Je pa pri tabornikih, po mojem mnenju, to oseba, ki se zna vsaj spraševati o teh vprašanjih, če že ne deloma odgovoriti nanje. Predvsem pa zna preko pogovora in s pomočjo tovrstnih vprašanj vodnikom svetovati o njihovem delu z vodom, da se bodo njihovi člani približali vzgojnemu idealu.

In to je zame bistvena razlika med biti vzor in biti vzgojni vodja. Kakšen vzor ste in ali ste tudi vzgojni vodja, pa si odgovorite sami.

Petnajst let Slovenske avanture

Petnajsta Slovenska avantura - Adventure race Slovenia, ki je potekala pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja, se je tokrat odvijala med 14. in 17. junijem.

Vodstveni stolček je letos prevzel **Nejc Sušin**, ki pravi, da avantura ni preizkušnja samo za udeležence: "Organizacija dogodka zahteva veliko predhodnega dela, ki ni vedno preprosto ali zabavno. Ker to počnemo prostovoljno, je usklajevanje in žrtvovanje časa še toliko težje. Tako kot udeleženci torej tudi mi nestrpno čakamo, da napoči prvi dan avanture. Ko se začne zares, pozabiš na vse ostalo in živiš samo še za to neverjetno doživetje."

Letošnji avanturisti so štartno in ciljno črto prečkali v Ajdovščini; proga jih je popeljala po lepotah Severne Primorske in Vipavske doline. Tekmovali so v dveh kategorijah: dvočlanske ekipe **popotnikov** in štiričlanske ekipe **raziskovalcev** so se na 200 oz. 350 kilometrov dolgi trasi spopadle z mestno orientacijo, trekningom, veslanjem, jamarstvom, spuščanjem po vrvi, plezanjem in kolesarjenjem.

Ne starta ne cilja in sploh celotne Slovenske avanture ne bi bilo brez pomembnega člana organizacijske ekipe - traserja. Letos sta avanturo trasirala kar dva, **Meta Dagarin** in **Robert Pobežin - Žine**. Robert pravi, da pri njem poleg številnih športnih tekmovanj, ki se jih je udeležil, v spominu posebno mesto zasedajo prav pustolovska. "Kar me pri tem osebno zagotovo najbolj privlači, je izziv. Izziv, ko se odločiš in prijaviš na tekmo, izziv, ko nabiraš potrebno opremo, izziv, ko v roke dobiš zemljevid in se odločiš, katero pot bo ubrala tvoja ekipa, in izziv, da po več sto kilometrih kolesarjenja, pohodništva, veslanja in preizkušenej dosežeš cilj skupaj z vsemi člani ekipe." Meta, ki se poleg Slovenske avanture udeležuje tudi tekmovanj Adventure race v tujini ter krajših mestnih avantur pri nas in na Hrvaškem, pravi, da je priložnost, da tokrat pomaga kot traserka, sprejela z ogromnim nasmeškom - in metuljčki v trebuhu. "Kar naenkrat ti je na voljo cela Slovenija z vsemi naravnimi lepotami in kulturnimi spomini, ki jih lahko vključiš v najbolj pustolovski dogodek leta. Vse vikende prebiješ na terenu, potem pa doma s pomočjo računalnika oblikuješ končno podobo zemljevida, ki bo v času dogodka 'srce in hrbtenica' vseh udeležencev."

Ogromno so pripomogli tudi prostovoljci, ki so pomagali pri izvedbi največjega avanturističnega

spektakla v Sloveniji. Tekmovalci in organizatorji so doživeli veliko novega, stkali nova prijateljstva, predvsem pa odkrili najlepše skrite koticke naše dežele.

Mnenje tekmovalca

Sem tabornik in ljubitelj avantur. V preteklih letih sem pomagal pri izvedbi Slovenske avanture - Adventure race Slovenia, tokrat sem se odločil, da se tudi sam preizkusim na progi, v kategoriji popotnikov. Mislil sem, da bo več vožnje in hoje po cesti, sicer pa je proga dosegla moja pričakovanja in sem nad njo navdušen. Celotna avantura se mi je vtisnila v spomin in naslednje leto se bom zagotovo vrnil.

Tomaž Pirnat, ekipa S.C.O.U.T

Vodov izlet leta

Državni mnogoboj 2018

V Domanjševcih je junija v organizaciji Rodu Veseli veter Murska sobota in ZTS potekalo tekmovanje, ki se ga je udeležilo okoli 500 tabornikov iz vse Slovenije.

Že nekaj mesecev smo lahko spremljali, kako se ekipa Rodu Veseli veter vneto pripravlja na to, da bi letošnji mnogoboj predstavljal eno noro taborniško dogodivščino in se vtisnil v dober spomin mnogim. Organizacije so se lotili zelo resno, član njihove ekipe Mitja Kelemen - Mičo pa je s kolesom celo prepotoval vseh 10 delujočih taborniških območij, v večini katerih so se odvijale tudi kratke predstavitve mnogoboja. Izkušnjo mnogoboja pa boste lahko začutili ob branju izjav udeležencev, s katerimi sem se pogovarjala v soboto popoldan, ko je bila večina panog že za njimi:

"Mnogoboj si bomo zapomnile po izjemnem rezultatu in zabavi. Iztisnile smo vse svoje kančke znanja in se po svojih najboljših močeh, čeprav nas je bilo malo, združile v eno in postale tim tisočletja (ali vsaj leta 2018)! Čeprav smo imele od štirih članic dve poškodovanki, smo vseeno zelo zadovoljne. Najtežja panoga je bila definitivno orientacija, zato ker so organizatorji res dobro skrili KT-je ... zelo dobro. Najboljše pa je bilo, ko je bilo treba zakuriti ogenj in skuhati pašto! No, in to, da smo mele več sreče kot pameti."

Mešanci (GG-ml), RKV Postojna

"Fuuuul je bilo fino na orientaciji, ker smo lahko šli sami. Super je bilo že takoj, ko smo prišli, ker smo postavljali šotore na tabornem prostoru, kjer smo prespali. Naš šotor je res velik in visok in zelo smo se veselili, da bomo lahko v njem prespali. Navdušeni smo bili nad ognjem, ker nam je prvim zagorela vrvica in gorela dve minuti!" Na vprašanje, če je mnogoboj vodov izlet leta, so odgovorili soglasno: "Ja, predvsem zato, ker se stalno nekaj dogaja, spoznali pa smo tudi nove prijatelje, tabornike iz Zreč in sosednjih šotorov."

**Divjaki (MČ2),
Rod Severni kurir Slovenj Gradec**

"Naša najljubša panoga je bila med dvema ognjema, zelo zanimiv je bil tudi izziv vod vodu, saj smo dobili nalogo, da prevedemo 'napačno' abecedo, no, pravzaprav zamaknjeno - A je bil Ž. Hitro smo dekodirali besedilo: Želimo vam veliko sreče na današnjem državnem mnogobojju. Najtežja je bila orientacija, ker v nekaterih trenutkih nismo vedeli, kam točno naj gremo. Potem smo našli lovsko prežo in od tam videli KT, proti kateremu smo se odpravili skupaj z dvema drugima vodoma. Po poti smo se pogovarjali, kaj bi se zgodilo, če bi se izgubili. In smo ugotovili, da smo pripravljeni na to, saj bi si postavili bivak in imeli dovolj hrane in vode, da bi preživel!"

**Kolibriji (MČ4),
XI. SNOUB Miloša Zidanska Maribor**

"Najljubši nam je bil lov na lisico, ker smo po poti delali zanimive stvari. Morali smo iskati znake. Dobro je bilo vezati vozle, najboljši del pa je bil, ko smo od lisice (lisjaka) dobili bombone. Najraje smo skakali čez ovire - kar smo opravili ZELO DOBRO!" Vodnica je hudomušno pripomnila, da je to zato, ker so se lahko izživeli po tem, ko jih mora ona neprestano miriti.

**Murnčki (murni) in Tigrčki (MČ1),
Rod Zelena Rogla Zreče**

"Najboljša štorija je, da sem zgubila ključke od avta (smeh), iščem jih že od dopoldneva. Peljala sem opremo na ognje, prišla nazaj, šla uredit nekaj drugega in nikjer več jih ni!" Naj na tej točki sporočim, da so bili ključki pozneje v noči srečno najdeni pod podlogo Majine torbe - še dobro.

Vprašala pa sem jo še, kako gleda na mnogoboj ona kot organizatorica, in odgovorila mi je: "Na mnogoboj gledam kot na enega najboljših izzivov, kar sem jih kdaj sprejela. Predvsem zato, ker je bilo je nekaj novega in tudi veliko sem se naučila. To je bil eden izmed mojih ciljev, zdaj sem ga dosegla in zdaj je čas za nov cilj. Zelo ponosna sem tudi na svojo ekipo, ker so dali maksimalno od sebe in se resnično izkazali. Hkrati pa tudi vsi ostali, ki so priskočili na pomoč s sojenjem in drugimi opravili. Vsi skupaj so bili TOP in res v veliko pomoč."

Maja Vinčec,
organizatorica državnega mnogoboja,

"Kot edina ekipa PP pogrešamo konkurenco, ker je zabavno, da tekmuješ tudi kot PP - saj je mnogoboj eno redkih tekmovanj, ki ni orientacija. Šteje tudi, da člani vidijo, da njihovi vodniki ali starejši, ki jih spoštujejo, hodijo tekmovat, in so potem tudi sami bolj motivirani. Anekdota, ki jo želiva deliti, je, kako smo našle peto točko. Članica je splezala na lovsko prežo in ker ni želela dol, smo se ji zadrlje, da naj pride dol. Slišala nas je kontrolorka z drugega konca polja in nas priklicala. Res smo bile že na tem, da bi se vrnil v tabor, potem pa smo našle še dve točki!"

Požigalke (PP), RSR Ilirska Bistrica

Za konec je vod starejših GG za nas pripravil še kratek izkustven verz:

"Sonce sije,
trava gre.
Izi pije,
Jakob jé."

**Mečarice (GGst),
XI. SNOUB Miloša Zidanška Maribor**

Foto: Jure Pučnik

Foto: Jure Pučnik

50 let Rodu Močvirski tulipani Ljubljana

V soboto, 9. junija, smo Močvirci praznovali pomembno obletnico, in sicer 50 let delovanja društva. Dan smo začeli z rodovim piknikom - odlično hrano in uživanjem v sončnem vremenu. Po pikniku je sledila prireditev, kjer smo se malo sprehodili skozi zgodovino in se zahvalili vsem našim taborniškim prostovoljcem s podelitvijo zahval in priznanj za uspešno delo. Slavnostno podelitev je zaključil starešina Zveze tabornikov Slovenije Jernej Stritih, ki je našemu rodu podelil Zlato plaketo Zveze tabornikov Slovenije. Kot se za praznovanje spodobi, smo se pogostili z bogatim naborom tort. Noge smo dodobra razmigali na koncertu dveh odličnih rock skupin, večer pa smo, kakopak, zaključili s petjem ob tabornem ognju.

Kako so se imeli, smo povprašali štiri taborniške generacije:

Aljaž Amon, 8 let:

Na praznovanju smo se imeli dobro, najbolj všeč so mi bile torte in srečelov, pa tudi nastopi so mi bili všeč. Vsakič se imam pri tabornikih zelo fino.

... njegova vodnica Neja Tavčar, 17 let:

Všeč mi je bilo, da smo se ponovno srečale različne generacije ter se družile tekom celega dne. Navdušil me je bil tudi koncert z dvema odličnima bendoma, ki sta na malo drugačen način izvajala "taborniške" pesmi. Zagotovo pa ne bom pozabila vseh odličnih tort, ki so jih pripravili naši člani s svojimi starši.

... njena vodnica Eva Čampelj, 24 let:

Poleg nasmejanih obrazov ljudi, ki so se srečali po več letih, so mi bili najbolj všeč pogledi in pogovori ob razstavi fotografij, ki so si sledile od leta 1977 do danes. Neverjetno koliko spominov in čudovitih trenutkov je vsak od nas pustil in pridobil v vseh teh letih.

... njena vodnica Lea Kavalič, 33 let:

PP-ji so zadnja generacija, ki jih še poznam in srce mi je zaigralo, ko sem videla, s kakšno gorečnostjo, pripadnostjo in zanosom prenašajo taborništvo na mlade. Spomnila sem se svojih taborniških aktivnih let, kaj vse sem doživela, kaj in koga vse mi je taborništvo dalo in kakšna oseba sem ob taborništvu postala. Ponosna sem, da sem bila tudi jaz del te zgodbe in te velike družine.

Eva Čampelj

ROT 2018

DOMŽALE

28.-30. SEPTEMBER

Migaj s taborniki

Kraški viharniki smo se odločili, da letos otrokom naše lokalne skupnosti ponudimo nekaj drugečnega. Res je, da se pri tabornikih otroci učijo veščin preživetja v naravi, a veliko delamo tudi na zdravju in zdravemu načinu življenja. Kot opazamo v zadnjem času, se otroci veliko manj gibljejo, kot so se včasih, zato nam je bila iniciativa Rastemo s športom podjetja dm drogerie markt pisana na kožo.

Otrokom želimo predstaviti gibanje na zabaven način in ne kot "mučenje", kot ga žal večkrat doživljajo doma ali v šoli. Pa tudi ne kot tekmovalnost, ki je sicer sestavni del večine športov. Gibanje je lahko zabava, odlično izkoriščen prosti čas, pa še z najboljšimi prijatelji se lahko družimo (ne da bi se gledali prek ekrana).

Taborništvo nam omogoča, da gibanje in šport postavimo nazaj v naravno okolje, kjer smo ljudje razvili svoje osnovne gibalne sposobnosti. Predvsem pa otrokom omogoča, da se preizkusijo v najrazličnejših športih - od iger z žogo, lokostrelstva, kegljanja, štafetnih iger, tenisa in balinanja do rolanja, plesa, gimnastike, frizbija, kotalkanja ter celo starih kmečkih iger in čarovniškega quidditcha!

Foto: Arhiv RKV

Za nami sta že dve športni urici, kjer smo se bosi podili za žogo in skakali po lužah. Do konca oktobra bomo imeli še veliko časa, da preizkusimo čim več različnih športov ter predvsem da otroke čim bolj navdušimo za gibanje.

Nina Kapelj in Pija Šarko

ENAJSTA GRE PO SVOJE

Podprite PP-je na AVANTURI!

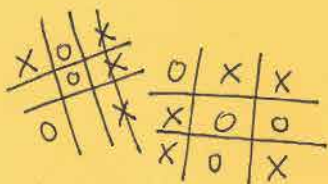
PP-ji iz Rodu XI.SNOUB Maribor se poleti odpravljamo na dogodivščino! Dajte nam petko in nam tako pomagajte pri izvedbi. Kako?

Poskeniraj QR-kodo ali obišči

Enajsta gre po svoje

literarni natečaj

Besedilo: Maša Fatur

Ste si že kdaj zaželeli, da bi vztrajali pri pisanju dnevnika dlje kot tri dni v začetku januarja in tako prilezli vse do poletnih taborniških tednov, ki so res vredni zapisa? Se strinjate, da poletje s taborniki prinaša morje neskončno zabavnih zgodb? Vam gre na živce, ko se s težavo spomnite tiste noči, ko ste sosednjemu taboru uspešno ukradli zastavo? Se boste letos udeležili taborjenja, Roverwaya, vodniškega tečaja, inštruktaže ali še kakšnih drugih taborniških aktivnosti?

Več kot očitno je že čas, da svoje neverjetno taborniško poletje prelijete na papir in ustvarite nepozabno zgodbo ter prav s pomočjo revije Tabor vsem poveste, kaj ste doživeli.

Vabimo vas k sodelovanju pri literarnem natečaju **NAJ POLETNA TABORNIŠKA ZGODBA**. Pravila igre so zelo preprosta. Do 9. septembra 2018 bomo na elektronskem naslovu revija.tabor@taborniki.si zbirali vaše izdelke, ki lahko vsebujejo do 5000 znakov s presledki.

Osrednja tema zgodbe mora biti povezana z dogodkom, ki ste ga preživeli v okviru tabornikov letos poleti. Tri najboljše (najbolj zabavne, prepričljive, zanimive) zgodbe bomo objavili v oktobrski, novembrski in decembrski številki Tabora, poleg tega pa bomo podelili tudi simpatične nagrade. Prosimo vas, da se za namen nagrajevanja poleg poslanega besedila tudi podpišete in pripišete svojo telefonsko številko.

Ed, kako
je blo
na
taboru?

Želimo vam zabavno, iskrivo, zaljubljeno in sončno poletje – naj bo vredno več tisoč zgodb, tisto najljubšo pa lahko delite z nami.

Alternativne uglasitve kitare

Večerni taborni ogenj in prepevanje ter druženje ob njem dolgo v noč so zagotovo poznani vsakemu taborniku. Pesmarico za taborjenje popestrite z novimi besedili in pesmimi, ki ki bodo obarvala in polepšala taborjenje.

Ko kitaro uglasimo, vsaki struni pripišemo svoj ton. Vsi poznamo standardno uglasitev kitare in takoj zaslišimo, ko je ta razglašena. Vendar pa poleg standardne uglasitve obstajajo tudi drugi aranžmaji tonov, ki jim rečemo alternativne uglasitve. Gre za to, da kitaro uglasimo drugače in tako iz nje izvabimo nov zvok ter primemo akorde, ki jih fizično sicer ne bi mogli.

Obstaja ogromno različnih alternativnih uglasitev, vendar jih lahko razdelimo v štiri skupine: odprte, inštrumentalne, simetrične in posebne uglasitve.

Odperta uglasitev

Ko toni strun tvorijo akord, pravimo da je uglasitev odprta. V uglasitvi **odprti G** tvorijo toni strun akord G, v uglasitvi odprti C, tvorijo toni strun akord C in tako dalje. Mnogo glasbenikov je uporabilo odprti G za svoje skladbe, mednje štejemo tudi nekaj najbolj znanih skupin, kot so Led Zepellin, The Rolling Stones in Pink Floyd. Sicer je ta uglasitev bolj pogosto uporabljena v bluesu in folk glasbi. Prav tako so odprte uglasitve zelo uporabne za slide oz. bottleneck kitaro, ki je značilna za blues, saj lahko zelo preprosto zaigramo kateri koli akord z barejem čez vse strune.

Inštrumentalne uglasitve

To so uglasitve, ki so sicer uporabljene pri drugem inštrumentu in so prilagojene za 6-strunsko kitaro. Gre za to, da kitaro uglasimo kot banjo ali pa kot balalajko, strune, ki so preveč, pa uglasimo na ton, ki dopolnjuje standardno uglasitev zelenega inštrumenta. To nam omogoča, da igramo na kitaro z enakimi

Foto: Pija Šarko

akordi, kot jih uporabimo pri drugem inštrumentu, in se približamo njegovemu zvoku.

Simetrične ali pravilne uglasitve

Zanje je značilno, da lahko vsak akord, ki ga primemo, premikamo gor in dol po vratu. To pomeni, da lahko na primer akord, ki leži na tretji in četrti struni, premaknemo na drugo in tretjo struno in obdržimo prijem na istih prečkah ter tako dobimo akord za drug ton.

Posebne uglasitve

Med te uvrščamo vse uglasitve, ki jih ne moremo uvrstiti v ostale skupine. Gre torej za uglasitve, ki so jih avtorji ustvarili in uporabili za specifično skladbo.

Pred vami je skladba od Čedahučijev, ki je napisana v odprtem G. Vsakdo, ki se bo preizkusil v igranju z alternativno uglasitvijo, pa se mora zavedati, da se ob tem tudi spremenijo vsi prijemi akordov. Ko boste kitaro uglasili na odprti G, za igranje uporabite akorde, ki so priloženi. Več akordov za to uglasitev lahko brez težav najdete tudi na internetu!

○ - struna ne zveni
● - prijem
● - bare

G	C	a	g	A7	C6	#F	E	D	H
D G D G H D	D G D G H D	D G D G H D	D G D G H D	D G D G H D	D G D G H D	D G D G H D	D G D G H D	D G D G H D	D G D G H D

Sveča na oknu

Čedahuči

Uvod:

G-a-G-C-G
C-GG C G
Jutranja kava, miza za dva.C G
Jaz pa že dolgo pijem jo sam.G C G
Davno sem jo že nehal sladkat.C G
Ker navadil sem se, da življenje grenko.a G C G C-G
Ker kaaaaveeee vonj ima vonj po tebi.a G C C
Ker kaaaaveeee vonj ima vonj po tebi.

C-G

G C G
Včasih sva se znala skupaj pogret',C G
danes za to mečem drva v peč.G C G
Ta hiša se stara, jaz staram se z njo,C G
rad bi ob sebi še čutil lepoto.a G C G
Ker tvoooooj doooooitk celi ranea G C G
in ker tvoooooj naasmeh zaceli mi oči.G a G C
Daj v-vrni se, v-vrni se ... nazaj domov,G
ker tukaj je srce.G a G C
Daj v-vrni se, v-vrni se ... nazaj domov,G
ker tukaj je srce.G C G
Sveča na oknu, nekdo je domaC G
in sveže gazi so udrte v tla.G C G
Iz dimnika dim, pred hišo stojim.C G
Ne upam verjet' si, da se vrnila si.

Tema:

g-A7-C6-g 4x

g-G

G C G
Sveča na oknu, nekdo je domaC G
in sveže gazi so udrte v tla.G C G
Iz dimnika dim, prižgan je kamin.C G
Ne morem verjet' si, da res si nazaj.G
Vrata se odpro, notri je toplo,C C-G C-G
ker tam si ti, kot sveča sredi noči.G
Roke se razpro, notri je toplo,C G
ker si nazaj in jaz končno našel sem mir.

Postop:

G-#F-E-D-H

G-#F-E-D-G

C6
Nazaj...G
Nazaj...C6
Nazaj...G
Nazaj...Tema:
F-C-G 4xC6
Nazaj...G
Nazaj...

julij in avgust	Vodniški in drugi taborniški tečaji	taborniško izobraževanje
20. julij–3. avgust	Slovenska odprava na Roverway	mednarodno srečanje
27. julij–5. avgust	Slovenska odprava na srbsko Smotro	mednarodno srečanje
27. julij–6. avgust	PPT – Petarda popotniški tabor	izobraževalni tabor za PP

12. avgust	Mednarodni dan mladih	praznik
------------	-----------------------	---------

1.–2. september	TOTeM	odbojgarsko tekmovanje
	Ilirska Bistrica	PP+
	Več na ruseuci.si/totem	Rod snežniških ruševcev Ilirska Bistrica

13. september	Zaključna konferenca TAPOS	strokovna konferenca
	Gospodarsko razstavišče	PP, RR, grče

15. september	24. obletnica ustopa ZTS v WOSM	praznik
---------------	---------------------------------	---------

15. september	Velenjska mestna avantura	tekmovanje
---------------	---------------------------	------------

28.–30. september	Republiško orientacijsko tekmovanje (ROT)	orientacijsko tekmovanje
	Češminov park, Domžale	PP, RR in grče
	Več na www.rst-domzale.si	Rod skalnih taborov Domžale in Zveza tabornikov Slovenije

3. oktober	Svetovni dan otroka	svetovni praznik
------------	---------------------	------------------

6.–7. oktober	Taborniška akademija in kolegij načelnika	taborniško izobraževanje in posvet
11. oktober	Predstavitev projektov tečajev ZTS	taborniško izobraževanje
13. oktober	ČROF – Črjaska orientacijska fešta	orientacijsko tekmovanje
19.–21. oktober	JOTA-JOTI	mednarodna akcija
20. oktober	Močne ukane	orientacijsko tekmovanje
21. oktober	Fotoorientacija	fotoorientacijsko tekmovanje

Našel sem ga. Foto: Andrej Bergant

Ujemi me, če me moreš. Foto: Gaja Šipek

Zaželi si nekaj. Foto: Sara Kobolt

Zadnja plat

Ureja: Matic Pandel

Da ne bo ugasnil! Foto: Katja Trampuš

Napni in ... ustrel! Foto: Suzana Podvinšek

Pravijo, da je Disneyland najsrečnejši kraj na svetu. Očitno še niso bili na taborjenju. Užijte najlepše poletno doživetje z usemi čuti! Se vidimo septembra

